

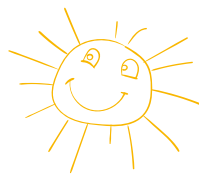

KATALOOG

ALUS- JA ALGHARIDUS

2026

KATALOOG

ALUS- JA ALGHARIDUS

2026

Austatud tellija!

Teieni on esmakordselt jõudnud kirjastuse Studium kataloog, milles olevad materjalid on loodud ennekoike alus- ja algharidust pakkuvatele asutustele. Loodame, et iga õpetaja, psühholoog, tugispetsialist, logopeed ja ka lapsevanem leiab siit midagi uut ja põnevat oma aine õpetamiseks või lapse arendamiseks.

- Kirjastuse Studium õppematerjalid on loodud oma valdkonna spetsialistide poolt ja need lähtuvad alushariduse ja põhikooli riiklikust õppekavast.
- Kataloogis toodud hinnad sisaldavad 2026. aastal kehtivat käibemaksu – raamatutel, töövihikutel ja tööraamatutel 9%, plakatitel, sõna- ja piltkaartidel ning lauamängudel 24%. Käibemaksu muutumisel muutuvad vastavalt ka hinnad.
- Tellimusi saate esitada meie kirjastuse e-poe (pood.studium.ee) **TELLIMISKESKKONNAS**.

Kutsume Teid aeg-ajalt piiluma ka meie e-poodi, et oleksite kursis uute ilmuvate õppematerjalidega.

Ootame rõõmuga uusi ideid ja käsikirju kõigilt, kelle süda tuksub lasteaia ja kooli rütmis. Kui Sul on praktikas proovitud töölehti, mängu või õppematerjale, mis seni sahtlis oma aega ootavad, siis anna meile märku – loome neist üheskoos kõigile kättesaadavad materjalid. Oleme alati avatud nii tagasisidele kui ka värsketele ideedele!

Jätkuvat head koostööd soovides
kirjastus Studium

Käesoleva kataloogi hinnad kehtivad alates 1. oktoobrist 2026. a.

Kirjastus Studium, Riia 15b, Tartu 51010, tel: 742 0440, 510 2120
pood.studium.ee

Sisukord

Käsiraamatud õpetajatele	4
Alus- ja algharidus	13
Eesti keel	13
Kunstiõpetus	17
Matemaatika	19
Loodusõpetus	18
Õpiraskustega lastele	23
Eesti keel	23
Matemaatika	29
Eesti viipekeel	30
Psühholoogia	32
Logopeedia	33
Lugemist ja tegutsemist	35

KÄSIRAAMATUD ÕPETAJATELE

UUS

Vilve Aavik-Vadi Tiina Helekivi

MÄNGULINE LASTEAIAPÄEV

Luuletustest ja juttudest
sündinud ideid
lasteaiaõpetajatele

Vilve Aavik-Vadi ja Tiina Helekivi

Mänguline lasteaiapäev

Luuletustest ja juttudest sündinud
ideid lasteaiaõpetajatele

Illustreerinud Vilve Aavik-Vadi

ISBN 978-9916-629-45-1

21 x 29,7 cm, 56 lk, kahevärvitrükk, pehme köide, 2026

Hind 14 €

Lustakate lugude ja salmide kogumik, mis on sündinud lasteaia igapäevaelust. Iga loo ja riimi juurde on loodud lõbusaid mängulisi tegevusi, mis on sillaks millegi olulise juurde, nagu sõprus, ausus, hoolivus, rõõm koosolemisest, viisakas suhtlemine, enese eest hoolitsemine. Raamat pakatab põnevatest ideedest ja pakub iga teema juurde küsimusi aruteluks ka lapsevanematele.

TERE

TERE jooksis siia-sinna,
jõudis lõpuks meie linna!
Astus sisse lasteada,
et me vahvat rühma kaeda.
Nüüd on meie keskel TERE
ja on rõõmus meie pere!

Tere jookseb

Lapsed liiguvad muusika saatel ringis. Üks laps on TERE, kes jookseb ringi sees siia-sinna. Kui muusika peatub, jääb TERE kellegi ette seisma ning teretab teda. Valitu vastab samaga. Seejärel vahetavad nad kohad ja mäng jätkub.

Tere, sõbrake!

Üks laps istub põrandal, teised kõnnivad muusika saatel ringis. Muusika peatumisel pöördub istuv laps tema ette seisma jäänud kaaslaste poole ja ütleb: „Tere-tere, sõbrake, istu minu kõrvale!“ Kaaslane vastab: „Kõos on tore istuda, teisi sõpru vaadata!“ ja istub tema kõrvale. Järgmisel ringil tervitab viimati istunud kaaslane ja kutsub tema ette seisma jäänud kaaslast istuma. Mäng jätkub

Arutelu

1. Kes jooksis lasteada?
2. Miks on oluline öelda „Tere!“?
3. Mis tunne on, kui keegi ütleb sulle „Tere!“?
4. Kuidas sina sõpru või õpetajat tervitad?

KELLA TEE

Astus kell mööda teed
tik-tak, tik-tak,
mööda pikka Ajateed
tik-tak, tik-tak.

Väike seier ära väsis,
pika seieri käest küsis:
„Millal lõpeb minu tee
ühelt numbrilt teisele!“

Hüüdis talle seier pikk:
„Kella tee on imelik!
Sina muudkui ringi käi,
kuni otsas patareid.
Alles siis saad puhata
ilma mingi ajata.“

Patarei

Näidake lastele kella, mille sees on patareid.
Võtke patareid välja – mis juhtub? Pange tagasi – mis juhtub? Arutlege, mis on lapse patarei, et ta jaksab oma teed käia.

Kella tee ja Ajateed

Lapsed liiguvad ringis. Korra keha peal ka sama käsklust mitu korda järjest, et laste tähelepanu püsiks.

Kui ütlete aeglaselt „Tik-tak!“, liiguvad lapsed aeglaselt lühikeste sammudega.
Kui ütlete kiiresti „Tik-tak!“, liiguvad lapsed joostes lühikeste sammudega.

Minu kell

Lapsed kirjutavad papist taldrikutele numbrid ühest kaheteistkümneni. Kinnitage kella keskele pikk ja lühike seier. Laps keerab seiereid ja õpit kella tundmist.

Põnev lisa: kleepige kella taha patareiks tühi tikutops, kirjutage peale PATAREI. Kui laps

ASTUN, ASTUN

Astun, astun,
vasak, parem!
Vaatan ette,
vasak, parem!
Astun, astun kenasti,
muidu kukun käpuli!

PILLERKAAR RIIDEKAPIS

Sukapüksid lõovad tantsu,
kampsun lamba nägu teeb,
sall on läinud teise otsa
oma narmad ära sööb.

Kindad pihku itsitavad,
sokid auke uurivad.
Sõrmikud nii kibekirelt
saapaid peitu tassivad.

Müts, see jookseb siia-sinna
nagu oleks kaotand pea,
Jope ainsana on laiskvorst,
ripub nagis, nagu peab.

Kes elab kus?

Meisterdage seinale kapikontuurid: riulid, nagid, sahtlid. Lapsed asetavad kiletatud riitusesemete pildid kontuurpildile: müts – kuhu?, kindad – kuhu?, jope – kuhu? Jne.

Arutelu

1. Millal lähevad riided sassi?
2. Kuidas riided end tunnevad, kui on põrandal?
3. Miks on hea oma asjad korralikult panna?
4. Kas sa paned alati oma riided ilusti ära?

Christine Kalil

Teraapilised tegevused lastele

100 mängu ja tegevust enesehinnangu tõstmiseks, tõhusamaks suhtlemiseks ja toimetulekuoskuste arendamiseks

ISBN 978-9916-629-35-2

16,8 x 24 cm, 136 lk, värviline, pehme köide, 2025

Hind 23 €

Käsiraamat terapeutidele, psühholoogidele, sotsiaalpedagoogidele, õpetajatele ja kõigile teistele, kes tegelevad 8–12-aastaste laste emotsionaalsete seisunditega nagu ärevus, viha, madal enesehinnang, kurbus, lein jne.

Teraapilised tegevused aitavad lapsel

- areneda ja terveneda
- muutuda sõbralikumaks ja kannatlikumaks
- arendada loovust ja koostööoskusi
- omandada probleemilahendus- ja eneseväljendusoskusi
- suurendada enesekindlust

Raamatu 100 lõbusat mängu ja tegevust toetuvad nii mänguteraapiale kui ka kognitiivsele käitumisteraapiale, mis on tunnustatud meetodid laste emotsionaalse heaolu parandamisel.

Erica Curtis

Kunstiteraapia lastele

ISBN 978-9916-629-43-7

16,8 x 24 cm, 116 lk, neljavärvitrükk, pehme köide, 2025

Hind 22 €

Käsiraamat õpetajatele, sotsiaalpedagoogidele, psühholoogidele, lapsevanematele ja kõigile teistele, kes tegelevad 3–8-aastaste laste sotsiaalemotsionaalsete seisunditega.

Raamatus on 75 lihtsat loovtegevust, mis aitavad lapsel rahuneda ärevuse korral, väljendada keerulisi tundeid, lahendada kiiresti konflikte, saada üle pinget tekitavatest elumuutustest, jne.

Joonistades, meisterdades, näideldes, tantsides ja lugusid jutustades areneb lapse mälu, kujutlusvõime, organiseerimis- ja probleemilahendusoskus ning kasvab enesekindlus.

16. KÕIGE KÕRDEM TORN

TEGEVUSE KIRJELDUS

Laps võib kergesti endast välja minna, kui talle tundub, et tal miski ei õnnestu. Järgnev mäng aitab mõista, et igast olukorrast on midagi õppida. Ühtlasi areneb see mäng rahulikuks koostööks.

Vahendid
15 jätispulka ja 15 topi igale paarile, viltpliiatsid
Kestus
15 minutit
Osalejad
Paarisarv
Raskusaste
2. aste

Näpunäide
→ Kui lüüakse on liiga lihtne või raske, varieeri selle pikkust.

TEGEVUSJUHEND

1. Kirjuta jätispulkadele järgmised laused (igat algust viis korda).
 - Ma alles õpin _____.
 - Ma tahaksin osata _____.
 - Ma juba oskan _____.
2. Mängitakse paarides. Kahekesi ehitatakse tornid. Esimene mängija paneb esimese torni põrandale, põhi ülespoole.
3. Seejärel paneb ta topi põhjale põiki jätispulka ja lõpetab pulgal toodud lause.
4. Teine mängija asetab pulgale järgmise torni sellele omakorda jätispulga ning lõpetab pulgal kirjas oleva lause.
5. Nii jätkub ehitamine kordamööda topse ja jätispulka asetades. Eesmärk on ehitada viie minuti jooksul võimalikult kõrge torn.

ARUTLEMISEKS

Kui palju topse arvasid mängu alguses suudate torni ladada?
Kas ladamine läks mängu vältel lihtsamaks?

Tundepeost

Kestus: 5 minutit

Lastele meeldib väga kirju saada, sest see on põnev ja tekitab hea enesetunde. End mingil põhjusel oma tuppä sülgend või voodi alla peitnud, proovi järgnevat mängu, et temaga kontakti saada. See hoiab teie vahel parajalt distantsi, kuid annab võimaldada mõtteid ja tundeid.

Vahendid: joonistustarbed (paber, värv- või viltpliiatsid, rasvakriidid)

Tegevusjuhend

1. Joonista paberile kaks ringi – nendest saavad sinu ja lapse näod.
2. Lisa ringide juurde üks mõtte- ja üks jutumull nagu koomiksitees.
3. Joonista oma ringi nägu, mis väljendaks sinu tundeid, näiteks armastust, mure, kurjust.
4. Lisa jutumulli olukorraks sobiv tekst või sõnum: „Ma armastan sind!“, „Kahju, et nii juhtus!“, „Kuhu läks (lapse nimi) on kadunud?“.
5. Mõtetulli kirjuta oma mõte: „Mis küll juhtus?“, „Loodan, et ta loeb mu kirja.“ vmt.
6. Teise ringi ning mõtte- ja jutumulli täidab laps.
7. Lihtsasti paber ja pliiats üksteisest lapse tuppä ning hõika lapsele, et post.

Soovitus

Kui laps ei oska veel hästi lugeda ja kirjutada, piirdu piltidega. Näiteks: „Mis juhtus?“, vaid saada küsimärk või väljendada armastust südamepeost.

22 Kunstiteraapia lastele

Mark Le Messurier, Madhavi Nawana Parker

Sõbralikult suhtlema!

Sotsiaalsete oskuste õpe väikestele lastele

ISBN 978-9916-629-26-0

21 x 29,7 cm, 252 lk, ühevärbitrükk, pehme köide, 2024

Hind 32 €

Käsiraamatu õppetundide kesksel tegelasel Ardil ja tema kaaslastel tuleb eri olukordades toime tulla sotsiaalsete ja emotsionaalsete pingetega ning õppida viisakalt suhtlema ja käituma

Lapsed õpivad, kuidas

- oma korda oodata
- mänguga liituda
- sõbraga ära leppida
- mängus kaotades suuremeelseks jääda
- julgeda tõtt rääkida
- enda eest seista
- ärevust tekitavas olukorras toime tulla jne

Raamatu igas 16 õppetunnis on lugu Ardi elust. Tegevused, mängud ja ülesanded suunavad lapsi kaasa mõtlema ja õigesti käituma. Rollimängud võimaldavad kogeda olukordi, kus tekivad pinged ja õpetavad nende lahendamiseks sobivaid viise leidma.

Raamat on asendamatult abivahend kõigile, kes õpetavad 4–8-aastastele lastele sotsiaalse suhtlemise oskusi.

Sisukord

Mängude loetelu	
Tänuõnad	
Sissejuhatus	
1. õppetund. Tervitame Ardit ja saame teada, et inimesed	
2. õppetund. Kuidas sujuvalt teiste mänguga liituda	
3. õppetund. Kuidas ja miks jagada ning oma korda ooda	
4. õppetund. Kuidas teha koostööd	
5. õppetund. Kuidas oodates rahulikuks ja viisakaks jääda	
6. õppetund. Kuidas leppida, kui oled sõbraga tülis	
7. õppetund. Kuidas võita ja suuremeelselt kaotada	
8. õppetund. Kas fakt või arvamus?	
9. õppetund. Kuidas näidata üles empaatiat	
10. õppetund. Kuidas tulla toime tugevate tunnetega	
11. õppetund. Kuidas tulla toime vihaga	
12. õppetund. Kuidas tagada kehaline ja vaimne heaolu	
13. õppetund. Kuidas julgeda rääkida tõtt	
14. õppetund. Kuidas näidata üles empaatiat	
15. õppetund. Kuidas tulla toime ärevust tekitavas olukorras	
16. õppetund. Jätame hüvasti	
Kirjandus	

1. õppetund. Tervitame Ardit ja saame teada, et inimesed on erinevad

Sissejuhatus

Selles õppetunnis saavad lapsed Ardi ja üksteisega tuttavaks. Lisaks on neil võimalus võrrelda Ardi ja teiste rühma liikmete meeldib ja mis mitte.

1. Õpime suhtlema

Seadke toolid või matid ringikujuliselt. Kirjutage tahvile või kuvage ekraanile tunni lühik. Kui lapsed sisenevad ruumi, võtke nad sõbralikult vastu ja aidake neil endale nimesid kinnitada. Tervitage kõiki rühmaga liitumise puhul.

Selgitage, et sotsiaalsete oskuste õpperühm on rõõmus ja turvaline paik, kus kõik lapsed saavad nautida teiste sõprussuhtest. Tutvustage rühma ühisväärtusi ning tunnustage neid. Kõik lapsed, kes on juba viisakalt käitunud. Kiitke ja jagage neile pöidlakaarte.

Nüüd on aeg lugeda grupile ette Ardi lugu. Alustage looga, aga katkestage lugemine mõne hetke pärast ja kiitke lapsi tähelepaneliku kuulamise eest. Andke igale lapsele pöidlakaart ja selgitage, miks ta kaardi eest (või taga) on valinud selle pöidlakaardi.

- Alustuseks mis tundub
- Loo kuul
- Kui töötat

Ardi on umb

ning õnuu ja

Talle ei meeld

koristada. Kõ

teiste täiskas

Ardi on alati

ma näeksin, k

Ardi juuksed

pea aga lõket

juuksed, ja ta

26

1. ÕPETUND

Tervitame Ardit ja saame teada, et inimesed on erinevad

Saame Ardiga tuttavaks

Õppe-eesmärgid

Selles tunnis õpetame lastele, kuidas sõbralikult tervitada ja tervitusele vastata. Sõbraks saab. Õppetunni teise teemana õpime, et sõbrad ei tarvitse olla erinevates midagi innustavat, rõõmustavat ja toetavat. Tutvustame

Sõbralikult suhtlema!

Sotsiaalsete oskuste õppe eelne küsitlus ÕPETAJALE

Lapse nimi _____
Kuupäev ____ / ____ / ____
Õpetaja nimi _____ Õppeasutuse kontakttelefon _____
Õppeasutus _____ Vanus ja rühm/kläss _____

Tõmmake iga väite järel ring ümber sellele vastuse numbri, mis tundub teile senise kogemusega sobivam. Lisage soovi korral kommentaarid, mis aitavad lastest paremini aru saada.

1 = ei / mitte kunagi 2 = väga harva / vähe 3 = enamasti/palju 4 = alati

1. Lapse eakaaslased aktsepteerivad teda.	1	2	3	4
2. Laps soovib endale sõpru leida.	1	2	3	4
3. Laps sõlmib, hoiab ja naudib suhteid teistega.	1	2	3	4
4. Laps paneb tähele, kuidas teised käituvad, ja püüab nende meele alla.	1	2	3	4
5. Laps on oma sõprussuhtetega rahul.	1	2	3	4
6. Laps mõistab hästi teiste emotsioone.	1	2	3	4
7. Laps püüab konflikte ja vaidluste korral lahendusi leida.	1	2	3	4
8. Laps kuulab, keskendub, viib ülesanded lõpule ja omandab oskusi kergesti.	1	2	3	4
9. Sotsiaalsete oskuste õpe on lapsele kasulik.	1	2	3	4
10. Kui asjad ei lähe lapse tahtmist mööda, siis ta (tõmmake sobivale variandile ring ümber)	1	2	3	4

1. õppetund. Tervitame Ardit ja saame teada, et inimesed on erinevad

Tema sõpradele igatahes meeldivad tema tulipunased juuksed ja nad soovivad sageli, et neil oleks samasugune juuksepehmakas.

Näeratus näitab, et Ardi on sõbralik poiss. Ardi on kummaldi põsel kolm pruuni tederäppi ja seitse punast tederäppi ka ninajuurel. Mitu tederäppi see kokku teeb?

Järgmiste nädalate jooksul kuulad sa päris palju Ardi ja tema sõprade tegemistest Kivikantsi lasteaias. Ardi elab üsna samasugust elu nagu sina. Tal on nii toredaid kui ka keerulisi päevi, sest hea sõber olla ja kõigiga kenasti läbi saada ei ole alati kerge.

Pia Jones, Sarah Pimenta

Juturaamatud teraapias

Kuidas kasutada juturaamatuid loovalt ja teraapiliselt

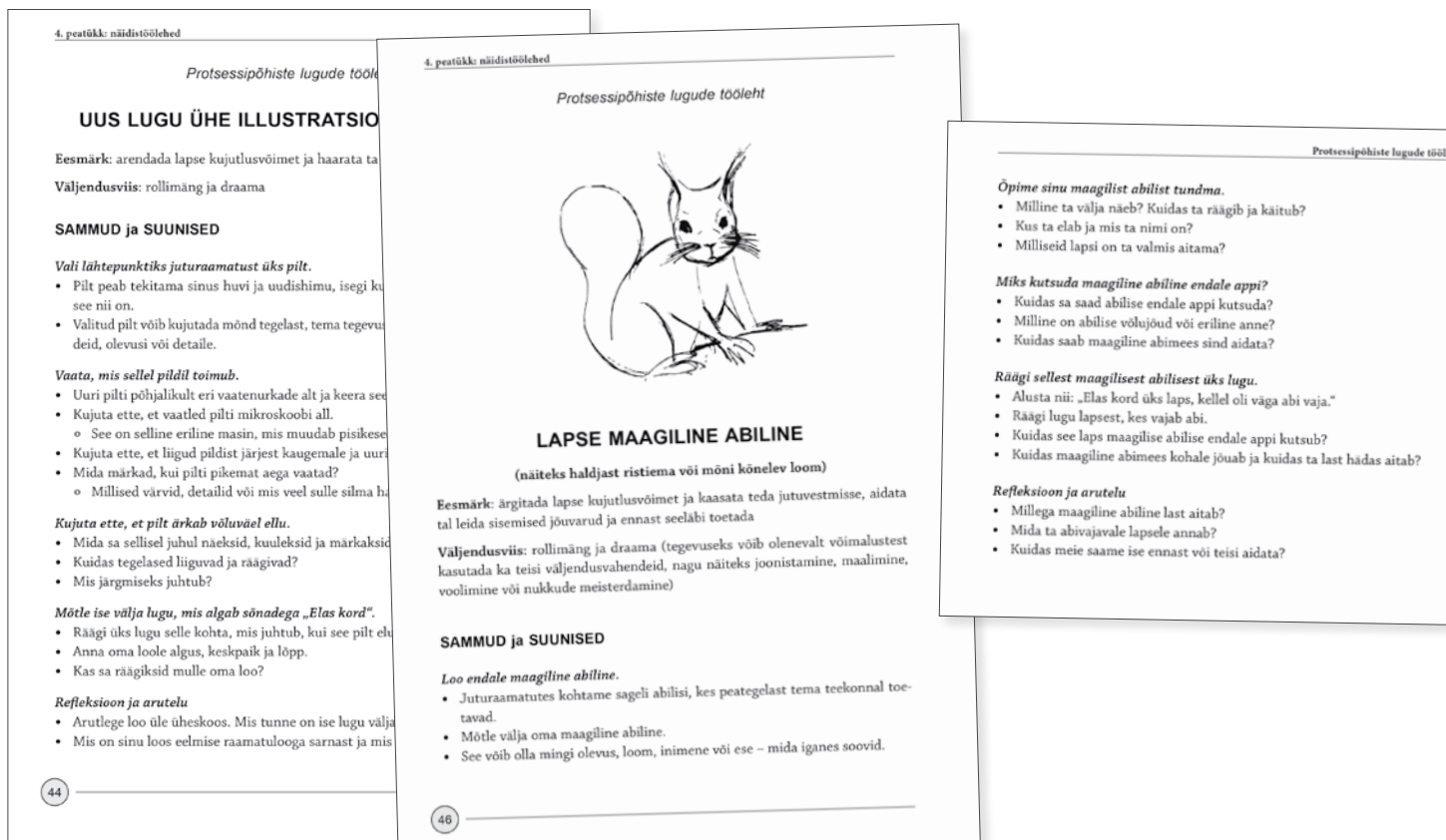
ISBN 978-9916-629-17-8

17 x 24 cm, 96 lk, ühevärvitrükk, pehme köide, 2022

Hind 6 €

Käsiraamat terapeutidele, psühholoogidele, hooldajatele, nõustajatele, õpetajatele, lapsevanematele ja kõikidele teistele, kes soovivad lugusid lastele ja noortele ette lugeda või vesta, raamatuillustratsioone vaadata ning nende üle nii loovuse arendamiseks kui ka terapeutilistel eesmärkidel arutleda.

- lühiülevaate lugude vestmise tähendusest ja mõjust läbi aegade
- nõuandeid teraapilise keskkonna loomiseks ja hoidmiseks
- soovitusi vestluse algatamiseks ja suunamiseks
- loovaid ideid lugude ja illustratsioonide kasutamiseks teraapias
- näpunäiteid ettelugemise või vestmise ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks
- juhiseid loovate mänguliste ja kunstiliste tegevuste läbiviimiseks
- võtteid kujutlusvõime, usalduse ja empaatia arendamiseks
- lugude, kunstiliste tegevuste ja soojendusharjutuste töölehti

Allie Ticktin

Meeli arendavad mängud

Enam kui 90 lihtsat mängu ja tegevust
kõigi kaheksa meele virgutamiseks

ISBN 978-9916-629-19-2

14,8 x 21 cm, 248 lk, ühevärvitrükk, pehme köide, 2023

HEA HIND 9 €

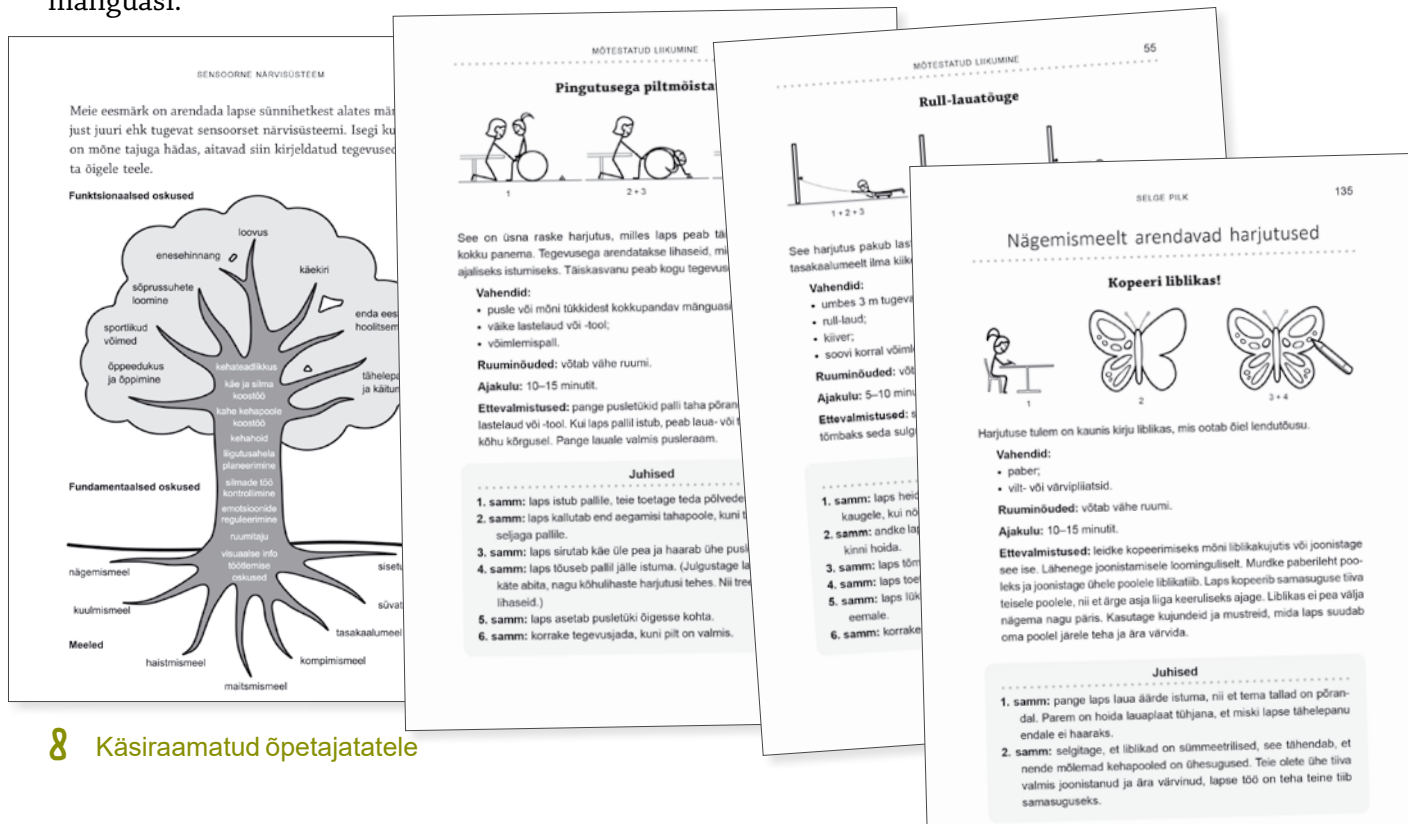
Käsiraamat lapsevanematele, nõustajatele, hooldajatele, terapeutidele, psühholoogidele, õpetajatele ja kõikidele teistele, kes soovivad aidata 3–8-aastaseid lapsi, kellel esineb igapäevaelu häirivaid sensoorseid eripärasid.

Autor selgitab sensoorse närvisüsteemi (nägemise, kuulmise, kompimise, haistmise, maitsemise, süva- ja sisetundlikkuse, tasakaalumeele) toimimist. Raamatus on üle 90 mängu ning tegevuse laste meelte arendamiseks. Mõistes sensoorse närvisüsteemi talitlust, suudame paremini aidata lapsel olla edukas.

Raamatust leiategi, kuidas mängides aidata last, kes:

- ei suuda püsida paigal
- ei suuda mängides keskenduda
- on liigselt valiv toitudega
- on käeliselt saamatu
- ei talu kõiki riidematerjale
- ei reguleeri oma jõukasutust
- kardab kiikuda
- on liigselt lõhnatundlik
- hoidub mänguväljakul omaette
- on häiritud eredast valgusest

Mängige lapsega! Haarake tegevusse kõik meeled! Koos mängimine on lapse jaoks olulisem kui uus mänguasi.

Deborah M. Plummer

Kuidas aidata lastel toime tulla muutuste, stressi ja ärevusega

ISBN 978-9916-629-06-2

21 x 29,7 cm, 124 lk, ühevärvitrükk, pehme köide, 2021

HEA HIND 5 €

Raamatus pakutud tegevused aitavad lastel mõista stressi ja ärevustunde olemust, tulla toime tunnetega, saada hakkama elus aset leidvate muutustega ning tunda rõõmu edusammudest. Paljudes mängudes õpetab autor lapsi kujutlusvõime kaudu looma positiivseid kujutluspilte, et tõsta enesekindlust ja vabaneda pingetest.

Tegevused ja mängud on sobilikud ennekõige 7–11-aastaste laste nõustamiseks kas individuaalselt või grupina. Paljundatavad töölehed võimaldavad mängu kiiresti ja vähese ajakuluga ette valmistada ning läbi viia.

Sisukord

Tänuõnad 8
Eessõna 9

Esimene osa. Ole kohal: suhtle teadlikult

- Emotsionaalse heaolu toetamine
- Miks me käitume just nii, nagu
- Loovate lahenduste leidmine

Teine osa. Oskused eluks

- Endast teadlik olemine
- Kujutlusmeetod
- Tunded

Kolmas osa. Muutustega toimetulek

- Muutustest mõtlemine
- Muutusteks valmistumine
- Muudatuste tegemine

Neljas osa. Stressiga toimetulek

- Mis on stress
- Kuidas oma enesetunnet muuta

Viies osa. Ärevusega toimetulek

- Mõttele, tunne, tee
- Mida muredega peale hakata

Kuues osa. Jätka teistmoodi

- Sihthed seadmine ja saavutamine

Viidatud kirjandus 121
Lisalugemist 121
Teemaga haakuvaid lasteraamatuid

5. peatükk

Kujutlusmeetod

Selles osas kirjeldatud harjutustega aidatakse lastel:

- avastada, kuidas kasutada kujutlusvõime
- mõista, et mõtteviis mõjutab tundeid
- mõista, kuidas eri tunded parandavad meeleolu

- Mis on kujutuspildid? (lk 48)**
Paluge lapsel joonistada midagi, mis talle meeldib.
- Kujuta ette šokolaadikooki**
(Minu vennatütar on üks neist, kes ei söö šokolaadi, kui ta on stressis. Lugege kujutuspildide harjutust koos lapsega, et ta saaks mõista, kuidas stress mõjutab tema tundeid.)

Kõnelevad kassid

Hakkame ette kujutama!

Kujuta ette, et sul on kodus kass, kes oskab rääkida, kuidas on alla kass. Mida ta sulle jutustaks? Mida talle meeldib teha? Mida ta üldse ei salli? Mis tal väga hästi välja tuleb? Millest ta kõige rohkem unistab? Mis on tema arvates kassiks olemise juures kõige parem?

Pane silmad kinni, et saaksid oma kujutlusvõime paremini kasutada, ja kujuta ette vestlust enda ja oma kassi vahel.

Kui oled valmis, joonista või kirjuta, mida sa ette kujutasid.

Nii palju tundeid

Tundeid peab oskama ära tunda. Need moodustavad suure osa meie olemusest. Tunnete kirjeldamiseks on kasutusel palju erinevaid sõnu. Proovi meelde tuletada nii palju tundesõnu, kui sulle pähe tuleb. Toon sulle alustuseks mõned näited:

õnnelik kurb pahane vihane elevil

Kogu sõnu ka sõpradelt ja pereliikmetelt: kiisi, kuidas nad end tunnevad. Lisaks leia ajakirjadest tundesõnu. Lõika need välja ja kleebi siia.

7. peatükk

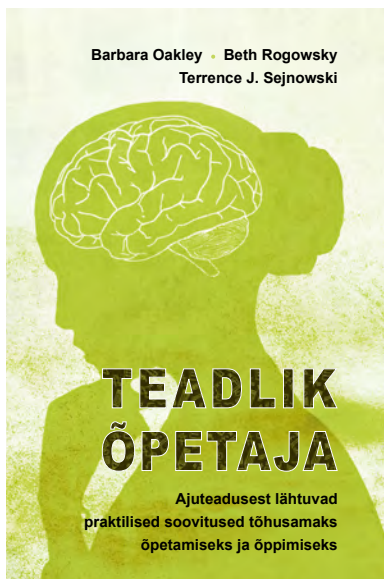
Muutustest mõtlemine

Selles osas kirjeldatud harjutusi tehakse aitatega:

- mõista, et muutused on elu loomulik osa
- mõista, et ta saab arendada endas oskusi muutustega edukalt toime tulemiseks
- teha kindlaks, mis teda muutustele puhul muretses
- kasvatada enesekindlust muutustega toimetulekuks

- Kõik muutub**
Mängige väljas ringi liikudes lapsega muutuste märkamise mängu. Muutused toimuvad looduses, näiteks langevad pundlid lehed või kulltest arenevad konnad, ja muutused tekivad ka inimtegevuse tagajärjel. Mõni maja lammutatakse, mõnda uut hakatakse ehitada, vaateaknal muudetakse väljapanekut. Julgustage last märkama, mis on muutunud ja mis samaks jäänud.
- Arutlemiseks**
 - Isegi kui sa pead toime tulema suure muutusega, jäävad paljud asjad ja olukorrad seotud inimesed ikkagi samaks.
 - Meenutage tundeid, mis on teile meelde jäänud teie ühistest tegevustest. „Kas sa mäletad, kui me ... - see oli ju väga tore?“ või „See oli keeruline, aga me saime hästi hakkama, sest me abistasime üksteist“.
- Sõnamäng**
Aidake lapsel koostada loend võimalikult suurest hulgast sõnadest/väljenditest, mida saab seostada muutustega. Näiteks: hirmuäratav, põnev, murettekitav, keeruline, lõbus, kurb, kiire, aeglane, kontrollimatu, end tekitatud, kellegi teise põhjustatud, stressirohke, segadusseajav, hea, kohutav.

Selgitage lapsele, et ta ei pruugi lasta end heidutada muutuste poolt esile kutsutud negatiivsetest tunnetest. Andke talle aega uurida kõiki muutusega seotud tundeid ja kinnitage, et on täiesti loomulik tunda mõne muutuse korral muret või hirmu ja teiste puhul elevust.

Barbara Oakley, Beth Rogowsky, Terrence J. Sejnowski

Teadlik õpetaja

Ajuteadusest lähtuvad praktilised soovitused
tõhusamaks õpetamiseks ja õppimiseks

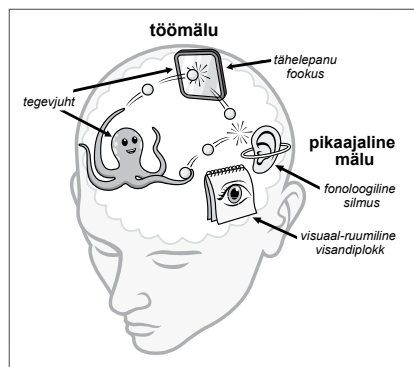
ISBN 978-9916-629-14-7

14,8 x 21 cm, 312 lk, ühevärvitrükk, pehme köide, 2022

Hind **27 €**

Käsiraamat õpetajatele, koolitajatele, lapsevanematele ja kõikidele teistele, kes soovivad veelgi efektiivsemalt teadmisi edastada. Raamatus on kaasaegsest neuroteadusest ja kognitiivpsühholoogiast lähtuvad selgitused, mis aitavad mõista

- kuidas töömälu erineva mahuga õppijad õpivad
- kuidas kinnistada teavet võimalikult tõhusalt pikaajalisse mälu
- kuidas motiveerida erinevate võimete ning eelistustega õppijaid
- kuidas hoiduda kohustuste edasilükkamisest
- kuidas korraldada tööd ühesõppe gruppides
- kuidas kasutada võimalikult efektiivselt veebiõpet
- kuidas suunata noori arenema ennastjuhtivateks õppijateks

SISUKORD

Eessõna	7
1 Mälu tugevdamine. Kuidas õpilased ekslikult usuvad, et nad õpivad	11
2 Kaasavõetamine. Kui tähtis on töömälu maht	24
3 Aktiivne õppimine. Deklaratiivne mälu	46
4 Kohustuste edasilükkamisest hoidumine	72
5 Kuidas teadmised inimaju arengust toetavad õpetamist	94
6 Aktiivne õppimine. Protseduuriline mälu	118
7 Hea tööõhkkond kujuneb harjumustest	163
8 Õpilaste ühtsustunne. Ühesõppe jõud	184
9 Koitev ja isikupärane veebitund	
10 Teekond finišijooneni. Tunnikavast on kasu	
Kohtumiseni ja tere!	
Lisa A. Kuidas ennast juhtida ühesõppe grupis	
Lisa B. Kontroll-loend õpetajale	
Tänuõnad	
Jooniste viited	
Bibliograafia	
Märkused	

5

TEADLIK ÕPETAJA

taustateavet, suudab inimese pingutuseta töödelda suurt hulka teavet, isegi kui ta oma töömälu mahuga ei hilla. Seetõttu oluline anda õpilastele igas valdkonnas eelteadmisi. (Räägime lähemalt 6. peatükis, kui jõuame skeemideni.)

Pidage meeles, et teabe pikaajalisse mälu salvestamiseks moodust. Üks neist – deklaratiivne mälu – kasutab töömälu kirjeldamist täpselt järgmise peatükis. Veelgi hämmastavam on see, et teadus on aga protseduuriline mälu, mida uurime 6. peatükis.

ÕPETAMISNIPP:

õpilase töömälu mahu mõõtmine

Õpilase töömälu mahu võib olla keeruline hinnata. (Tuleb keskmine maht on neli infühikut.) Toome allpool mõned näidised, mis aitavad selgust tuua õpilaste puhul, kes juba oskavad kasutada

MÄLU TUGEVDAMINE

PROOVI JÄRELEI KUIDAS ÕPETADA MEENUTAMIST

Paljudel õpilastel ei ole aimugi töömälu ja pikaajalise mälu erinevust. Nad kipuvad ennastki arvama, et on õpitava materjali selgeks saanud. Seepärast on kasulik teha õpilastega läbi praktiline harjutus, mis näitab, kui suur väärtus on meenutamisel. (Psühholoogid nimetavad seda aktiivseks meenutamiseks.¹⁴)

1. Selgitage kõigepealt õpilastele töömälu ja pikaajalise mälu erinevust. (Kasutage selle raamatu illustatsioone, mille leiab saidilt barbara-oakley.com/jaotise_„Downloads“_alt/.) Rääkige, et töömälu on nagu kaheksajalg, mis peab teabe meespidamiseks sellega pidevalt žongleerima. Mälukaheksajalg suudab korraga mees pidada maksimaalselt nelja infühikut, ja neidki võivad väga kergesti mees minna. Seestvõtt pikaajaline mälu on nagu ajus peituv mõttekettide kimp, mida saab vajadusel kergesti kasutada. Vähesed väheva saab seda kasutada muidugi ainult juhul, kui kett on tugev ja selle lülid kindlalt ühendatud. (Kui seostate töömälu ja pikaajalise mälu mõistega kaheksajala ja mõtteketti kujutus-pildid, siis jäävad need mõisted õpilastele paremini meelde.¹⁵)
2. Järgmiseks jagage õpilased paaridesse ja laske neil teineteisele seletada, mida te äsja töömälu ja pikaajalise mälu erinevustest rääkisite.

TEADLIK ÕPETAJA

1-2-minutilised multimeedia katked hästi vastu, aga enne vaatama asumist selgitage kindlasti, miks te seda lõiku näitate. Pärast vaatamist seletage lahti videolõigu seos käsitatava temaga.

Konks peaks aktiivselt kaasama kõiki õpilasi. Ärge esitage küsimust ega oodake vastust vaid ühelt-kahelt õpilaselt. Laske kõigil oma mõtted kirja panna ja seejärel korraldage kiire suuline jadvastamine. Õpilased võivad vastused postitada ka ühiskasutuses veebitahvile (nt Jamboardile), kus need on kõigile näha.

Kui olete konksu söödaga vette visanud, on aeg konksu küljes olevad õppijad teemasse tõmmata. Jätka keskse küsimuse ja selle avamisega. Tunniks planeeritud tegevused võib seinal kuvada, see vähendab hiljem tunni sisuga tegeledes nii teie kui ka õpilaste töömälu koormust. Tegevuste loendisse võiks kirja panna ka õppevahendid, mida selles tunnis vaja läheb.

TEEKOND FINIŠIJOOENI

Võiksite lastele sisse harjutada käitumisreeglid järgmisteks olukordadeks:

- kuidas klassi siseneda ja asuda tähta sissejuhatavat ülesannet
- kuidas materjali laiali jagatakse ja kokku kogutakse
- kuidas küsida tuletiti või jooma
- kuidas küsimusi esitada ja neile vastata
- kuidas moodustatakse ühesõppe grupid
- kuidas esitada oma töid

Konks

Sugugi mitte kõik õpilased ei ole teie ainst vaimustunud, seetõttu tuleks teil püüda tekitada neis huvi ja seostada tunni teema nende endiga. Just nagu hea raamiv küsimus, aitab ka hea konks tekitada dopamiinisõõstu ja soodustada õpitava meeldejätmist. Hea konks paneb põnevusega ootama ootamatut ja üllatuslikku tasu – seetõttu peaksid konksusid varieerima. (See ei ole lihtne, aga kes on õelnud, et õpetaja töö on lihtne?) Hea on see, et konksusid saab eri klassides kasutada aastast aastasse, kui neid veidi timmida ja täiustada. Kasutage ära teiste õpetajate häid võtteid. Kui näete, et kolleegil on tähelepanu köitmiseks suurepärase konks, kasutage seda ka oma tunnis.

Tõhusad konksud arvestavad sellega, mida õpilased juba teavad, ja seostuvad uute teadmistega, mida just õpetama hakkate. Selleks et arvatamist pakkuv füüsikakund õpilastele põnevaks muuta, seostage teema kosmoselendudega, mis eeldab aega ja vahemaad hõlmavate arvutuste tegemist astronautide Marsile saatmiseks. Kui annate õpilastele lahendamiseks keerulise elulise probleemi, asuvad nad selle kallale suure õhinaga (eriti kaib see nende õpilaste kohta, kes kosmosest ja kosmoselendudest huvituvad).

Konks on nagu filmitreiler, mis peaks tekitama soovi filmi vaatama minna. Selleks et kõita õpilasi tunnis, kus räägitakse kirjanik Poe kujundikasutusest ja atmosfääri loomisest, näidake õpilastele mõne filmi või muusika klippi, mis tekitab sarnast atmosfääri.

Katherine Zachest

Draamamängud väikestele lastele

ISBN 978-9916-629-07-9

11 x 21,5 cm, 320 lk, ühevärbitrükk, pehme köide, 2022

Hind 9 €

Käsiraamatus on rohkem kui 100 hästi struktureeritud draamamängu ja tegevust, mis sobivad lastele alates 3. eluaastast. Suurepärane materjal loovuse, kujutlusvõime, väljendus- ja improviseerimisoskuse arendamiseks. Lihtsad keha-, hääle- ja miimikaharjutused tõstavad laste enesekindlust ja suhtlemisjulgust ning annavad võimaluse piiluda lavalise esinemise võlumaailma. Selged juhised ning napid vahendid ei nõua pikka ettevalmistusaga.

13 Pumm-šaka-pumm!

Lõbus häälesoojendusharjutus, mille käigus peab juhendajale vastama erineval moel.

Juhised

Mäng koosneb etteütlemisest ja järelekkordamisest, aga tuleb ka liikuda, laulda ja isegi rokkida. Juhendaja palub osalejatel ringi võtta ja etteõeldut korrata. Võimaluse korral peaksid nad ka rütmikalt kaasa liikuma. Iga salmi lõpus annab juhendaja mängijatele vastamiseks uue korralduse, nii et tuleb kiiresti improviseerida.

JUHENDAJA: Ma ütlen pumm ...
MÄNGIJAD: Ma ütlen pumm ...
JUHENDAJA: Ma ütlen pumm-šaka ...
MÄNGIJAD: Ma ütlen pumm-šaka ...
JUHENDAJA: Ma ütlen pumm-šaka-pumm!
MÄNGIJAD: Ma ütlen pumm-šaka-pumm!
JUHENDAJA: Ma ütlen pumm-šaka-pumm!
MÄNGIJAD: Ma ütlen pumm-šaka-pumm!
JUHENDAJA: Ma ütlen pumm-šaka-laka-šaka-laka-šaka-pumm!
MÄNGIJAD: Ma ütlen pumm-šaka-laka-šaka-laka-šaka-pumm!
JUHENDAJA: Just nii!
MÄNGIJAD: Just nii!
JUHENDAJA: Nii see käib!
MÄNGIJAD: Nii see käib!
JUHENDAJA: Veel üks kord!
MÄNGIJAD: Veel üks kord!
JUHENDAJA: Nagu ... käiks.
MÄNGIJAD: Nagu ...

Viimases reas on korraldus valida uus stiil. Hästi sobivad näiteks DJ-stiil, ooper, kantristiil, marionetistiil, ülikire ja aegluubis rääkimisviis, pühalik ja seksikas rääkimisviis, muusikaliststiil, vanuri rääkimisviis, lapselik rääkimisviis jms. Proovida võib erinevaid variante.

48

Eesmärk

Mäng paneb rühma liikmed elavalt, loovalt ja rütmiliselt koos tegutsema.

Variandid

Nooremate mängijate puhul võib rohkem kasu olla etteantud tundeist kui kindlast stiilist. Nii mõtlevad nad, kuidas hääle ja kehakeelega emotsioone väljendada. Vanemate mängijatega võib esilaulja roll ringi pidi edasi liikuda, et igaüks saaks mõne stiili välja pakkuda.

Selleks et harjutus oleks loovam, võib panna vanemad osalejad mängima näidendi repliikidega. Mängijad valivad välja lühikese stseeni, mida nad teavad peast. Nad plaksutavad rütmiga ja kordavad repliike väljavalitud stiilis. Kui üks stiil on ammendatud, järgneb uus korraldus.

Selline haarab sikali

34 Pingviiniralli

Armas ja naljakas mäng, milles peab kogu grupp samal ajal enda reisi patsutades ja ootamatuid tõkkeid ületades takistusriba läbima.

Juhised

Tempokas ja lõbusas mängus peab grupp järgima juhendaja näpunäiteid, et teha kaasa pingviiniralli. Juhendaja on kommentaator, kes ütleb, mis takistused teel ees ootavad, ja kiirustab võistlejaid takka. Mängu alguses seisab kogu grupp ravis näoga juhendaja poole, kes räägib, et kohe algab tähtis pingviiniralli. Võistlusrada tuleb läbida koos.

Mängijad matkivad ühiselt võistluse-eelseid ettevalmistusi. Esmalt panevad nad pähe kiivrid, ette suusapriidid, kätte kindad, kaela paksu koheva salli, jalga soojad saapad ja kinnitavad rinnale võistlusnumbri. Siis õpivad mängijad selgeks alloodud tegevused, mida nad peavad vastavat juhust kuuldes tegema. Selleks et kujuteldavalt liikuda, seisavad mängijad paigal ja patsutavad õrnalt reitele, jäljendades paterdavaid pingviine. Juhendaja annab meeskonnale eesootavate takistuste kohta juhiseid.

- „Pööre paremale/vasakule!“ Meeskond kallutab end vastavas suunas.
- „Hüpekas!“ Meeskond hüppab õhku ja hüüab „Juhuul!“
- „Madal tunnel!“ Meeskond tõmbub kõssi ja kaitseb kätega pead.
- „Slaalom!“ Meeskond nõksutab põlvi paremale ja vasakule.
- „Vettehüpe!“ Meeskond hüppab õhku ja hüüab „Juhuul“, seejärel vette maandudes „Plärts!“
- „Lehvita kuningannale!“ Meeskond hõikab „Tere, Teie Majesteet!“ ja levitab viisakalt paremale poole.

80

13

SOOJENDUSHARJUTUSED

34

LÕBUS ENERGIA

- „Lehvita pealtvaatajatele!“ Pöidlad püsti, hõikab meeskond „Jee!“
- „Lumelaud!“ Meeskond matkib lumelauasõitu ja laulab samal ajal tuntud Batmani-viisi, vahetades ära viimase sõna „Na-na-na-na, na-na-na-na, na-na-na-na, na-na-na-na - pingviin!“
- „Järsk tõus!“ Meeskond kallutab tahapoole, vaadates üles ja öeldes „Oh sa!“
- „Suur hoogi!“ Meeskond kallutab ettepoole, vehkides kätega nagu liiga suure hoo ajal, ja karjub „Aaaaaa!“

Kui tegevused selged, on mängu käik väga lihtne. Juhendaja ütleb „Üks, kaks, kolm, läks!“ ja meeskond patsutab seepeale reitele. Juhendaja saadab võistlust pideva kommentaariga, lisades jutu sisse takistusi.

„Ja võistlus on alanud! Pingviinid kihutavad mäest alla, aga ees ootab neid juba veehüpekas.“ Meeskond hüüab „Juhhuul! Plärts!“ ja jätkab pärast õnnestunud maandumist slaalomirajal. Juhendaja jätkab kommentaariga, teatades „Võistlust jälgib pingsalt ka kuninganna“. Meeskond levitab jne.

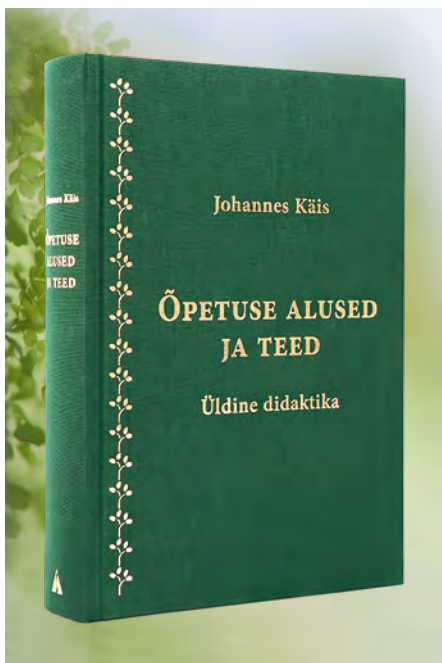
Kui mängijad ületavad finišijoone, peaks nad kuuldavale tooma võimsa võidukisa.

Eesmärk

Mäng sobib kõige paremini selleks, et õpetada koostööd. Kui võistlus on läbi ja võit käes, saavad kõik koos tähistada.

Mängijaid	Vanus	Aeg min	Oskused/omadused
piiramatu	6+	15	meellespidamine, liikuvus, meeskonnatöö

81

Johannes Käis

Õpetuse alused ja teed

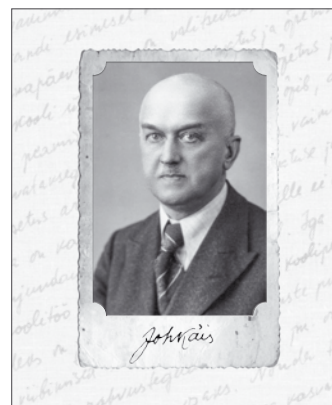
Üldine didaktika

ISBN 978-9949-506-75-0

16,5 x 23,5 cm, 448 lk,

ühvärvitrükk, kõva köide, 2018

Hind 38 €

Johannes Käisi põhiteos „Õpetuse alused ja teed. Üldine didaktika“ ilmus koostöös Eesti Alushariduse Juhtide Ühenduse ja Johannes Käisi Seltsiga. Kogukas materjal, mille kirjutamist Käis alustas Eesti vabariigi ajal ning jätkas saksa okupatsiooni ja Nõukogude võimu aastatel, hõlmab ja katab kõik õppimise ja õpetamisega seonduva, alustades inimkäsitlusest ning lõpetades õpetamisega klassis.

„Õpetuse alused ja teed“ on käsiraamat, õpik, teatmeteos, ajalooallikas ning kultuurilugu, mis võiks olemas olla igas haridusasutuses ning kodus.

EESSÕNA

See on nüüd sündinud, et saame veenduda omaenese maailmamastaabpedagoogilise mõtleja loomingu kogu suurus. Mõõdas on pisuvähem kui sada aastat, kui 660-leheküljelisele käsitsi kirjutatud tekstile pandi punkt. *Käsitirjad ei põle*, teame väljendit Mihhail Bulgakov loomingust. See käsitirki seisib võimude tahtl pool sajandit varjul Ees-

ÕPETUSE OSATÄHTSUS KASVATUSES JA HARIDUSES

Kasvatuse ja hariduse küsimused annavad ikka elavat arutluskas des, seltekonnas, ajakirjanduses, avalikus elus. See on ka arus et tublist, teovõimelist kasvavast põlvkonnast on tõsiselt nihaasti perekond kui ka rahvas ja keegi ei kahtle kasvatu duse vajaduses inimesele, et ta võiks aktiivselt osa võtta üh- ja haridustöös on väga mitmesuguseid osalejande- ja ei saa iseloomustada üldhikese valemiga või selge- raga. On loomulik, et üks kasvatusedlane peab- de teist külge selles töös ja töstab just oma seisuko- tavdiki lugematud definitsioonid. Ka on tähelepa-

sallimatus: kes teistiti mõtleb, kui meie „haritud“, on endast mõistetavalt eksi arvamisel ega ole väärt, et teda kuulataks.“

See väär arusaamine haridusest esineb veel uuenalgi ajal ja sellele juhivad tähelepanu ka nüüdisaja kasvatusedlased. Baumler nimetab seda „haritud“ ja „harimatute“ vastandamist liberalistlikust keele- pruugist tekkinud harjumuseks. Sõnas „haritus“ ei sisaldu midagi sel- leks lahutamiseks ja rahvast ei või lahutada gümnaasiumi ja rahvakooli õpilaste, sest rahvajuhte, eriti vabadusvõitluste aegadel, on tulnud ka koolitamata rahvakihitidest.

Tõeliselt kasvatatud ja haritud inimest iseloomustavad järgmised tunnused:

- 1) Vaimse silmaringi avarus suhtluses inimestega ja asjade ja nähtuste hindamisel; selle puudumine teeb inimese kitsarinnaliseks ja väiklaseks.
- 2) Vaimse erksus ja vastuvõtlikkus uute ideede ja väärtuste suhtes ja nendele kaasaelamine, vastandina väikekodanlikule tulemusele ja tagasikiskumisele.
- 3) Tarvidus isiklikuks täienemiseks ja eneseharimiseks. Tõeliselt haritud inimene ei tunne ennast kunagi valmina, tung haridusele on ta sisemiseks tarviduseks. Poolharitud pealiskaudne inimene ennast oma tõekspidamistes vähe kindlaks.

ÕPPEMÄNGUD

Iga lapse põhiline tegevusvorm eelkoolieas, eriti selgesti kuni 6. elu- aastani, on mäng, mille kaudu ta omandab ka oma esimese teadmisvaru. Lapse kooli tulles taandub mäng tõsisema töö – õpingu ees. Laps ootab uues olukorras midagi tähtsat, ta tahab õppida. Kui kool tahaks jätkata ainult lapse mängutegevust, siis tooks see lapsele pettumuse. Siis võib kuulda lapse otsest soovi: „Ma ei taha ju sugugi mängida koolis, ma tahan arvutada.“ [Köhler 36]

See muutus koolialgaja psüühikas aga ei tähenda siiski, et ta nüüd enam üldse ei taha mängida. Otse vastu pidi, laps mängib nüüdki meelsasti, ka koolis, kui aga mäng liitub õpinguga, astub õppimise teer- mistusse. See oleks siis õppemäng, milles laps ühtlasi iseseisvalt õpib ja ise oma tugevust ka kontrollib. Loomulikult ei ole õppemäng enam puhas mäng, vaid mängu ja töö ühendus; algastmel on ta üsna suure tahtsusega, igatahes suurem, kui koolitardistsoon seda taha- tunnustada. [Geissler 76]

Kõige paremini sobib õppemäng lugemis- ja arvutusoskuse harjuta- miseks ja kordamiseks. Pideva harjutuse ja sagedase kordamise vajadus nende oskuste õppimisel väsitab ja tütab peagi alul õppimishimulisi lapsi. Aga just mängides tuleb laps toime isegi ebameeldivate asjadega, mängu kujul muutub midu igav harjutus talle meeldivaks ja taludusväärseks. Nõnda töstab laps märkamatuks oma jõudlust, mis ongi iga õppemängu tõeliseks eesmärgiks. Nõrgem õpilane leiab mängus ikka ergutust, tuge- vam aga võib katsuda oma võimeid koos teistega, takistamata kuidagi viisi nende oma tööd. [Borer. Übungsf. u. Lernspiele 1933, lk. 6]

Enamasti mängitakse 2–4-kaupa. Mängureeglid nõuavad teiste arves- tamist ja tervikule alistumist; vahel aga tuleb mängukaaslast aidata. Järelikult harjutab õppemäng koostööle teistega, arendab ühistunnet. Ent ta nõuab igaüksile ka iseseisvust, püsivust, tugevdat tahet, ilma milleta pole võimalik eesmärgi saavutada. Kõige selle tõttu on õppemäng lapsele väärtuslik eneseharimise vorm, mida tänapäeva kool peab võimaluste piires kasutama. Mänguvahendite võib iga õpetaja ise küllalalad määral valmistada. Mänguks kasutatud aeg arvestatakse harjutusena vastavas aines.

Algkooli keskmisel ja vanemal astmel (11.–14. eluaasta, 4.–6. õppe- aastal) tõuseb esikohale teadmiste omandamine. Pidevalt arenev mõiste- jõud on õppimise eelduseks; kogumistung nagu sümboliseerib laste üldist vaimset hoiakut. Nüüd antakse algteadmised kodumaa ajaloost, loodusest, maateadusest; õpetus viib üksikute esemete käsitlusest aru- saamisele süsteemi alustest.

Keskkooli (gümnaasiumi) aste on süvendavate ja süstemaatilise õppeainel on siin kindel ülesehitus ühtse õppekursusena. Se- saim moment, kuna teisejärguliseks jääb küsimus, kuidas k- ainet õpilase arenemise ja vastuvõtuvõimega; selle lahendus- tama sobiva õppeviisi ja aine üksikasjade valikuga. Progr- käsitletakse näit. ajalugu – vana-, kesk-, uusaeg, maateadust – k- Euroopa, valismaailmajao, osalt ka loodusõpetust – taimed, mineraalid; füüsika, keemia ja usupoetust – piibllilood, Uus Te- kirikulugu jne.

1. Progressiivne ainejärjestus on vanim õppekava kujun- õppeainel on siin kindel ülesehitus ühtse õppekursusena. Se- saim moment, kuna teisejärguliseks jääb küsimus, kuidas k- ainet õpilase arenemise ja vastuvõtuvõimega; selle lahendus- tama sobiva õppeviisi ja aine üksikasjade valikuga. Progr- käsitletakse näit. ajalugu – vana-, kesk-, uusaeg, maateadust – k- Euroopa, valismaailmajao, osalt ka loodusõpetust – taimed, mineraalid; füüsika, keemia ja usupoetust – piibllilood, Uus Te- kirikulugu jne.

Puhtkujuline progressiivne ainekorraldus oli teostatud koolides, kus igas klassis õpetati ainult üht õppeainet: trüviiv kursust – grammatika, dialektika, retoorika; kvadriviumis ariti geometria, muusika, astronoomia (sageli õpetati siin teise ai- muusikat). Loomulikult olid need aineklassid, mitte vanusklassi- aastate järgi, nagu need ilmusid algkoolis alles 18. sajandil. Progr- järjestuse pooldajaks oli ka Comenius; ta pidas „segaduseks“ mitu (ladina ja kreeka keele, retoorika, poeetika) õpetamist ühes ja ajal seinu, vedvähem katust, vaid teeb kõik omal ajal ja omal Ka koolides peaks nõnda korraldama, et õpilased ühel ja sam- tegelevad ainult ühe ainega“. [Did M XVI]

Keskmiselt jäetagu üldisest tundide arvust 12–15% s- kordamiseks aasta kestel ja koolitöö lõpus.

Kuigi kordamine vahest ei saa õpetajat huvitada sel- aine käsitlus, on õpetaja tõsiseks kohuseks valvata ho- vaimse omandi – teadmiste ja oskuste – seisundi järele k-

HARJUTAMINE

Nii nagu teadmiste meelepidamiseks, omandamiseks ainet korduvalt tajuma ja teadvusse toomda, nõnda tule- misel nende üksikuid elemente ja võtteid kavatkindalt h- vana töde, mida väljendab ka rahvatarkus: „Harjutus te-

Harjutuse mõju ilmneb kõigepealt selles, et tegevus ei- mini ja töö produktiivsus tõuseb, sest et kaavad üleat- liigutused. Ühes sellega paraneb ka töö väärtus, vähen- töö muutub täiuslikumaks. Hästi kättespildat töös lii- ja vabastab vaimset energiat kõrgema tegevuse jaoks. hästi jälgida iga oskuse õppimisel. Kui näiteks laps teeb kirjutamises, peab ta tugevasti tähelepanu ja tahet p- tule jälgida mitte ainult tähtede kuju, nende sidumist j- ka käe ja keha hoiakut (nn. o s a o s k u s e d); hoopis- koguni liigutusi keelega, kortsutab kulme jne. Töö e- sageli tekib töös vigu. Seevastu vilunud kirjutajal, kel- kindlasti omandatud, liigub käsi automaatselt, ta või- sletud silmadega. Jälgida tuleb põgusalt ainult tähtede- peamine tähelepanu on juhitud kirjutuse mõttele.

Sedasama näeme ka lugemaõppimisel. Algaja näe- üht tähte, peab pingutama oma mõtet, kuidas teha se- vajalikud kõnelundide küllaltki keerulised liigutused, k- järgnevate tähtede hääldamisega, mida tähendab loet- loetakse järgnevalt sõnu, kipun juba ununema eelmiste- nii et pikemaast lausest ei suudeta üldse aru saada. Tarb- esinevad esialgselt nõ. prooviliigutused tasaseks hääld- vedamine, kulmu ja lauba kortsutamine. Lugemisosk-

Eesti keel

Tähestik A-st Y-ni

42 x 59 cm, **volditud**

Komplektis 2 plakatit (trüki- ja kirjatähed),
värviline, 2020

Hind **10.20 €**

Eesti keele tähestik koos võõrtähtedega.

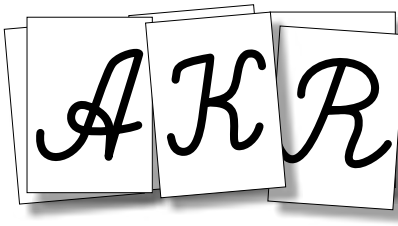

Tähestiku seinakaardid.

TRÜKITÄHED

32 kaarti, 15 x 21 cm, värviline, 2020

Hind **9.80 €**

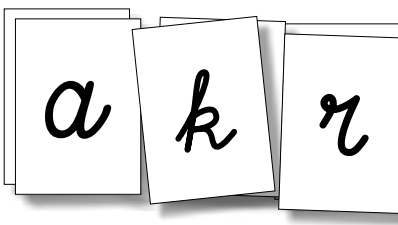

Tähestiku seinakaardid.

SUURED KIRJATÄHED

32 kaarti, 15 x 21 cm, ühevärviline, 2020

Hind **9.20 €**

Tähestiku seinakaardid.

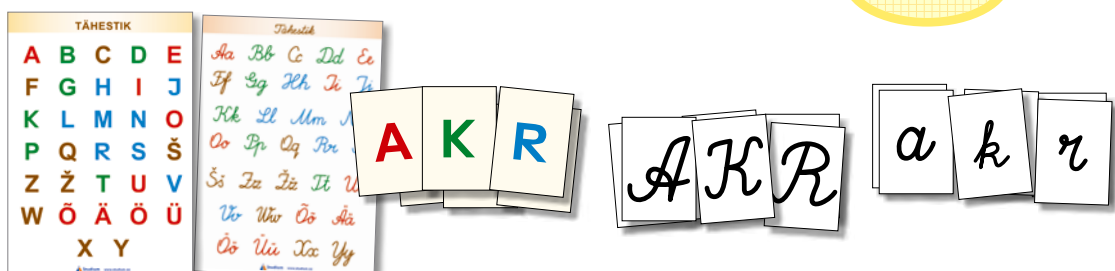
VÄIKESED KIRJATÄHED

32 kaarti, 15 x 21 cm, ühevärviline, 2020

Hind **9.20 €**

Komplekt (tähestiku **volditud** plakatid ja 3 komplekti seinakaarte)

33€

Elma Piirimägi

Häälakupikkuste tabelid

Komplektis 2 plakatiit (59 x 84 cm), **volditud**, 2008

Hind **9.50 €**

Algklassides kasutatavad värvilised seinatabelid (joonis- ja kirja-tähtedega), mis aitavad õpilastel häälitud sõna õigesti kirja panna. Tabelis on häälikugruppide kaupa ära toodud lühikese, pika ja ülipika hääliku õige märkimine kirjas. Vajalik süsteemne abivahend õigekirja omandamisel. Kaasas juhend õpetajale.

Vilve Aavik-Vadi, Tiina Helekivi

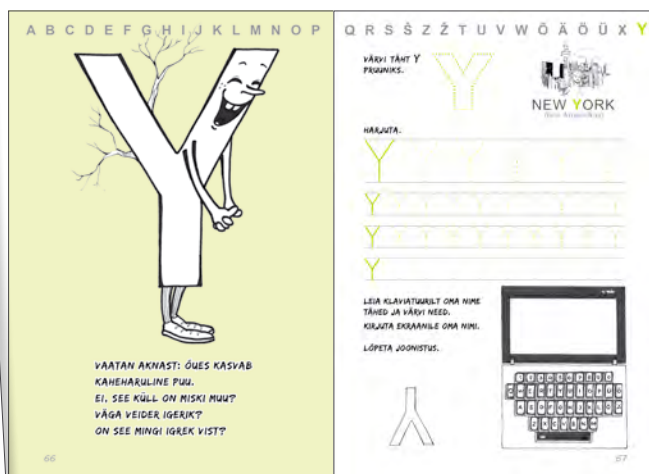
TÄHESELLID

ISBN 978-9949-506-82-8

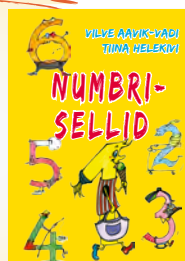
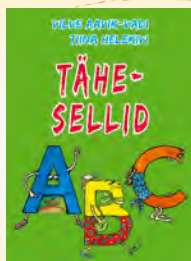
21 x 29,7 cm, 68 lk, kahevärvitrükk, 2019

Hind **7.50 €**

Harjutamist, nuputamist ja värvimist ning selgeks saavad nii tähed kui ka tähestik A-st Y-ni. Lõbusate salmide ja vahvate tähtedega töövihik eelkooliealistele lastele.

Komplekt
(Numbrisellid lk 20)

10 €

Merit Hallap, Marika Padrik, Signe Raudik

Jutustades jutustama 1

Pildiseeriade komplekt (12 seeriat) ning juhendmaterjal
4-10-aastaste laste jutustamisoskuse arendamiseks

Pildid on joonistanud Vilve Aavik-Vadi

ISBN 978-9916-629-21-5

21 x 14,8 cm, pakendatud karpi, 2016

Hind 36 €

Komplekt sisaldab erineva keerukusega toredaid pildiseeriaid (3–6 pilti seerias) ning metoodilist juhendit. Juhendis on nõuanded seeriade kasutamiseks nii juttude mõistmise, koostamise kui ka mõtlemisoskuse arendamiseks. Seeriade koostamisel on autorid silmas pidanud teaduslikult põhjendatud metoodikat.

Jutustamisoskusest sõltub lapse eneseväljenduse rikkus ning koolis edukas toimetulek. Hea suuline jutustamisoskus loob eeldused kirjaliku teksti koostamise oskusele. Sobib kasutamiseks nii koolieelsetes lasteasutustes, kooli algklassides kui ka kodus lastega üheskoos jutustades.

Merit Hallap, Marika Padrik, Signe Raudik

Jutustades jutustama 2

Pildiseeriade komplekt (10 seeriat), 10 tugisümbolite kaarti
ja juhendmaterjal 5-10-aastaste laste jutustamisoskuse arendamiseks

Pildid on joonistanud Vilve Aavik-Vadi

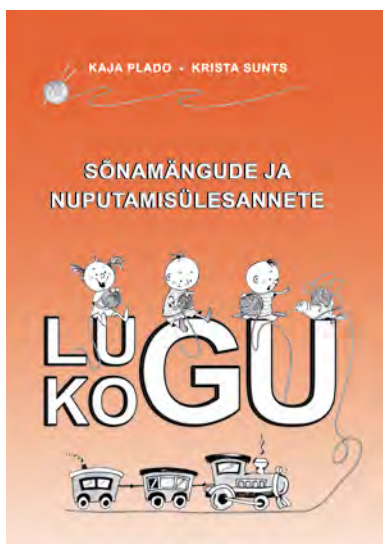
ISBN 978-9916-629-22-2

21 x 14,8 cm, pakendatud karpi, 2023

Hind 37 €

Komplekt on mõeldud laste tekstilooimeoskuse arendamiseks jutugrammatika mudeli alusel. Pildiseeriade koostamisel on arvestatud laste jutustamisoskuse arengu ning selle arendamise teaduslikult põhjendatud metoodikaga. Pildiseeriatel on kujutatud õpetlikud lood, mille aines on võetud laste igapäevaelust. Lisaks on komplektis sümbolkaardid jutustamise toetamiseks ja juhend, milles soovitusel kõikide jutustamise etappide kujundamiseks. Hea jutustamisoskus on aluseks edukale suhtlemisele ning toimetulekule koolis ja hilisemas elus. Sobib kasutamiseks nii kodus, koolieelsetes lasteasutustes kui ka kooli algklassides.

Kaja Plado, Krista Sunts

Sõnamängude ja nuputamisülesannete LUGUKOGU

ISBN 978-9949-506-95-8

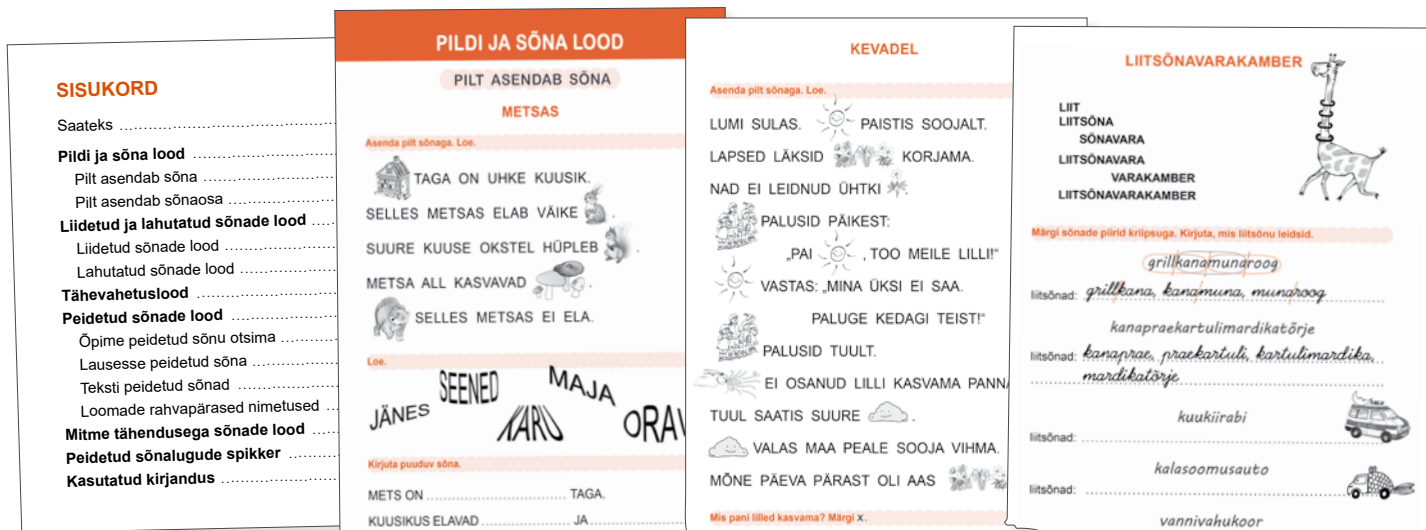
21 x 29,7 cm, 72 lk, kahevärvitrükk, 2020

Hind **11.10 €**

Kogumikus ülesannete abil saab arendada laste tähelepanu ning parandada lugemise tehnikat ja funktsionaalse lugemise oskust.

Ülesanded võimaldavad märgata keelekasutuse eripärasid ja naljakaid seoseid.

Lood on jaotatud viide ossa: pildi ja sõna lood, liidetud ja lahutatud sõnadega lood, tähevahetuslood, peidetud sõnade ning mitme tähendusega sõnade lood. Töövihiku lõpus on peidetud sõnalugude spikker.

Annika Kaziu

Lauamäng HÄÄLI JA MÕISTATA

Komplektis mängualus (29,7 x 42 cm) ja 2 komplekti (pildid, mõistatused) mängukaarte, 2019

Hind **11 €**

Õppemäng 5–7-aastastele lastele häälimisoskuse harjutamiseks ning loodus- ja keskkonnateadmiste kinnistamiseks. Mängule lisavad põnevust loodusteemalised mõistatused ning küsimused.

Mänguga ei ole kaasas täringut ja mängunuppe.

Mirjam Urb

Lauamäng LÕBUSALT LUGEMA

Sõnaseadmismäng lugemisoskuse arendamiseks 5-7-aastastele lastele

Komplektis mängualus (29,7 x 42 cm) ja 2 komplekti (2 x 72 tk) sõna-kaarte (6 x 4 cm), 2013

Hind 11 €

Mängu eesmärk on sobitada sõnu lauseteks ning lugeda mängualusele seatud lauseid. Komplektis on omadus-, nimi- ja tegusõnad erinevat värvi. Keerulisema mängu kaardid on kõik pruunid. Sõnu valides ja lauseid moodustades võib alusele tekkida üpriski naljakaid lauseid. Üheskoos nende üle naerdes areneb loov mõtlemine ja huumorimeel ning kinnistub lugemisoskus.

Elma Piirimägi, Kersti Näär

Eesti keele õigekirjareeglid algklassidele (koos näidetega)

Komplektis 16 plakatit (42 x 30 cm), 2009

Hind 26 €

Komplekt eesti keele õigekirjareeglitega on vastavuses algklasside õppekavaga. Visualiseeritud reeglid aitavad kaasa õigekirja oskuse kujundamisele algklassi, õpiabi ja logopeedi tundides.

Kunstiõpetus

Annika Soomets

Värvusõpetuse plakatid

42 x 59 cm, volditud, 2009

Hind 17 €

Värvusõpetuse plakatid on sobilikud kunstiõpetuse tundide näitlikustamiseks nii algklassides kui ka lasteaedades.

Loodusõpetus

Külli Poom

SIILIPERE SAAKI KORJAMAS

Lauamäng aiasaaduste ja metsaandide tundma õppimiseks

Komplektis suur mängualus
(59 x 42 cm), 8 väikest alust,
43 väikest piltkaarti,
43 sõnakaarti, 2017

Hind 9.90 €

Mänguga ei ole kaasas täringut ja mängunuppe.

Hariv ja õpetlik lauamäng koolieelikutele ja algklasside õpilastele aiasaaduste ja metsaandide kasvu-keskkonnast, kasutamisest ning omadustest.

Siilipere mängus kehtab laps ande ja saadusi korjavaks siiliksi ning hakkab omale talvevarusid koguma. Aga kui hästi teavad lapsed aiasaadusi ja metsaande? Kas nad teavad, kus need kasvavad, millised on söödavad, millised mitte? Mida saab nendest valmistada?

Täiskasvanu õpetlikul juhendamisel saavad lapsed mängeldes selgeks, millised on meil esinevad aiasaadused ja metsaannid.

Kadi Pärn

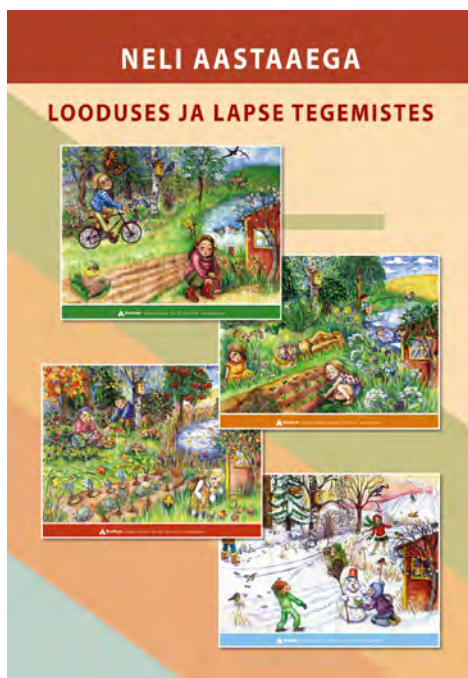
Maalitud plakat 12 KUUD

Lahtilõigatavad kuude ja aastaegade nimetused ning kuude numbrid

70 x 74 cm, **volditud**, 2015

Hind 8.50 €

Plakat on lasteaia õpetajale, algklassi- ja võõrkeelesõpetajale, eripedagoogile jt loovaks kasutamiseks mõeldud õppevahend lastele kuude, aastaegade ning kuude järjekorranumbrite õpetamiseks. Plakatil kujutatud aastaring on jagatud 12 kuuks ning plakati iga neljandik tähistab ühte aastaega. Plakati peale paigutavad lapsed lahtilõigatud kuude ja aastaegade nimetusi ning kuude järjekorranumbreid.

Anne Kaljuste

Neli aastaaega looduses ja lapse tegemistes

Plakatid „Kevad“, „Suvi“, „Sügis“, „Talv“, kuude ja aastaaegade nimetused ning juhiseid ja näpunäiteid kasutamiseks.

ISBN 978-9949-436-18-7

59 x 42 cm, **volditud**, 2007

Hind 15 €

Plakatid

- aitavad õpetada ja kinnistada lapse teadmisi aastaaegadest,
- õpetavad märkama aastaaegadest tingitud muutusi looduses,
- suunavad märkama ja teadvustama tegevusi erinevatel aastaaegadel,
- sobivad kasutamiseks nii illustreeriva, didaktilise kui ka mängulise vahendina.

Matemaatika

Tiina Helekivi

JÕUA KÜMNENI!

Lauamäng liitmise ja lahutamise õppimiseks ühest kümneni ja kümnest üheni

Komplektis mängualus (48 x 29,7 cm), liitmis- ja lahutamistehetega kaardid ning üllatuskaardid

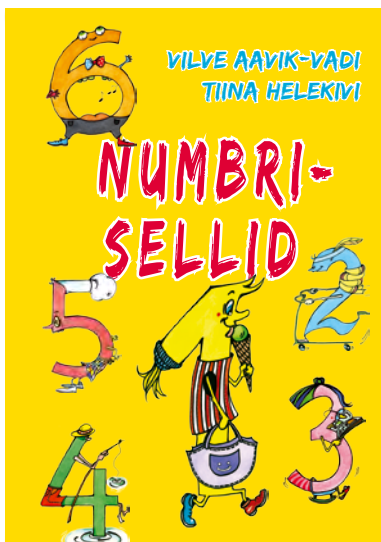
Hind 10 €

Matemaatika õppemäng eelkooliealistele ja algklasside õpilastele kümne piires liitmise ja lahutamise õppimiseks ning arvutamisoskuse kinnistamiseks. Veereta täringut ning tegutse vastavalt sellele, mis mänguringile sa sat-
tusid.

Mänguga ei ole kaasas täringut ja mängunuppe.

- Võta kaart liitmistehete pakist ja arvuta.
- Võta kaart lahutamistehete pakist ja arvuta.
- Võta üllatuskaart ja loe, mida tegema pead.

Õige vastus viib sind lähemale eesmärgile, mis on jõuda **10**-ni, vale vastuse korral tuleb tagasi liikuda. Mängust ei puudu ka kiiresti edasiviivad tõusud ja ehmatavad laskumised. Toredat mängulusti!

Vilve Aavik-Vadi, Tiina Helekivi

NUMBRISELLID

ISBN 978-9949-506-61-3

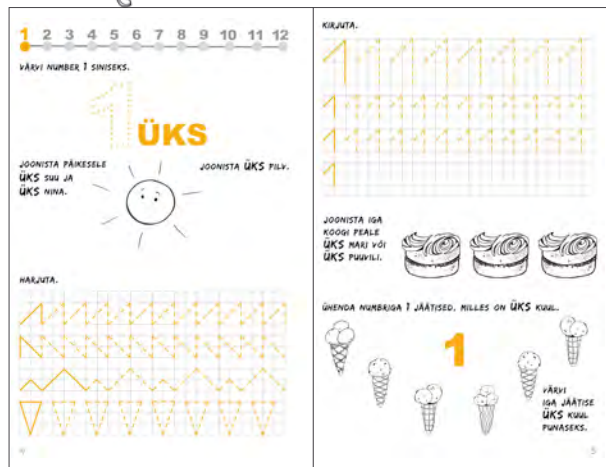
21 x 29,7 cm, 52 lk,
kahevärvitrükk, 2017

Hind **5 €**

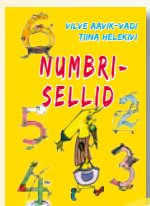
Lõbusate salmide ja
vahvate numbritega
harjutamis- ja mõtlemis-
ülesandeid pakkuv töövihik
eelkooliealistele lastele.

JÄÄTIST OSTAB NUMBER ÜKS
AINA ÜHEKAUPA,
MITUT JÄÄTIST KORRAGA
OSTA TA EI TAIPA.

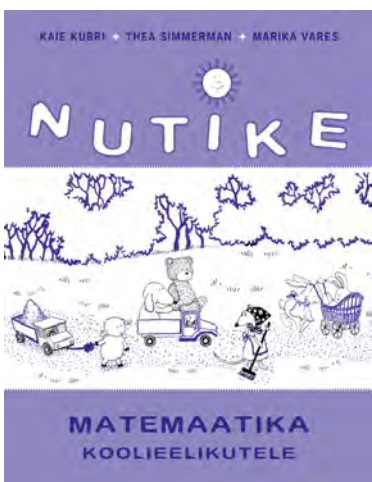
Komplekt

10 €

O! KAERAJAAN, O! KAERAJAAN.
KAKSTEIST KORDA KARGA.
TRILLA-TRULLA KEERUTA.
OTSAST PEALE ALGA.

Kaie Kubri, Thea Simmerman, Marika Vares

Nutike. Matemaatika koolieelikutele

ISBN 978-9985-9677-8-2

20 x 25 cm, 88 lk, illustreeritud, kahevärvitrükk, 2006

Hind **8.20 €**

Töövihiku eesmärk on äratada huvi ning anda esmased oskused mate-
maatikas, arendada loovust, jõuda tulemuseni uurides ja avastades.
Käsitletakse geomeetrilisi kujundeid, esemete järjestamist ja rühmi-
tamist, hulkade võrdlemist, arve 1–10, liitmist ja lahutamist viie pii-
res. Õpitakse mõõtma pikkust, massi, väärtust, aega ja kiirust õigete
mõõtühikutega.

Liitmistabel

+	5+4	9	8-6	2
1	2	3	4	5
2	11-7	<	5	
3	7+5	=	8+4	
4	3+4	+	7-5	
5				
6				

Laul on kollased ja punased õunad.

Kollaseid õunu on nelja võrra rohkem kui punaseid õunu.	Punaseid õunu on nelja võrra vähem kui kollaseid õunu.
--	---

Kadri Männiksaar

20 piires liitmise ja lahutamise tehtekaardid

4,9 x 10 cm, värvilised, 2021

Hind 9 €

Komplektis:

- tehtekaardid, mille ühel poolel on avaldis ja pöördel vastus (201 kaarti)
- kaardid liitmise ja lahutamise avaldiste tulpadega arvude kaupa (nii vastustega kui ka vastusteta, 2 x 10 kaarti)
- liitmistabel, mille pöördel on tehtekomponentide nimetused liitmisel ja lahutamisel, liitmise vahetuvusseadus ning liitmise ja lahutamise vaheline seos (14 x 20 cm)
- tehtemärkide kaardid (+, -, =, <, >) ja tühjad tagavara-kaardid
- soovitusel kaartide kasutamiseks (14 x 20 cm)

2 · 7	14	25 : 5	5
1	2	3	4
2	28 : 7	>	3
3	3	6	9
4	14 : 7	+	8 · 4
5	72	-	24
6			

Rohelisi õunu on $4 \cdot 2 = 8$
 tegur tegur korrutis

Kollaseid õunu on $4 : 2 = 2$
 jagatav jagaja jagatis

Kadri Männiksaar

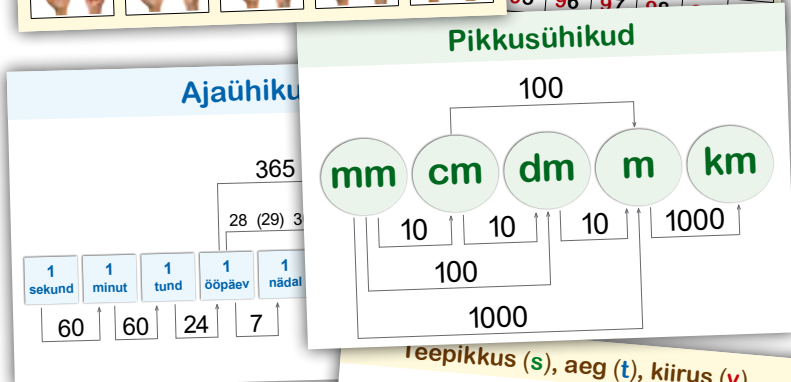
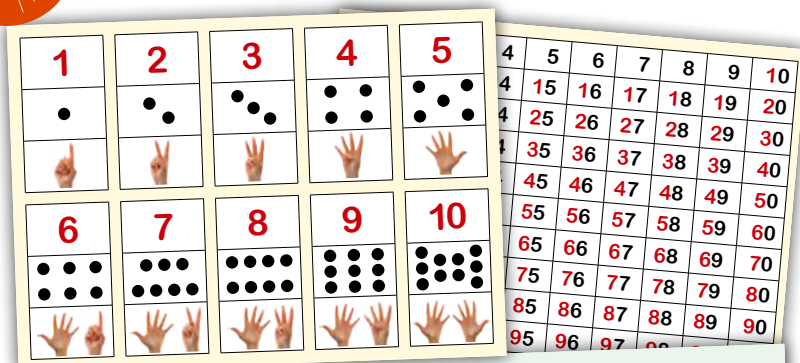
Korrutamise ja jagamise tehtekaardid

4,9 x 10 cm, värvilised, 2021

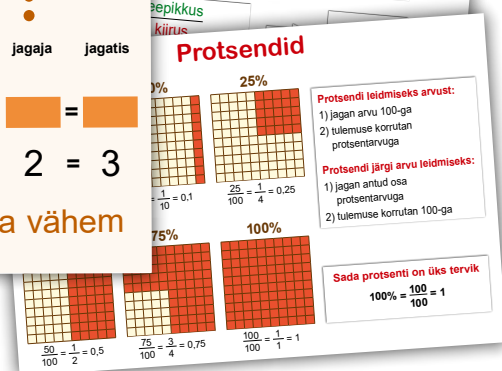
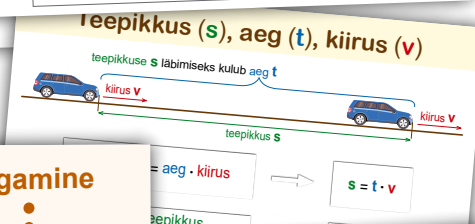
Hind 9 €

Komplektis:

- tehtekaardid, mille ühel poolel on avaldis ja pöördel vastus (2 x 100 kaarti)
- kaardid korrutamise ja jagamise avaldiste tulpadega arvude kaupa (nii vastustega kui ka vastusteta, 2 x 10 kaarti)
- korrutustabel, mille pöördel on tehtekomponentide nimetused korrutamisel ja jagamisel, korrutamise vahetuvusseadus ning korrutamise ja jagamise vaheline seos (14 x 20 cm)
- tehtemärkide kaardid (+, -, ·, :, =, <, >) ja tühjad tagavara-kaardid
- soovitusel kaartide kasutamiseks (14 x 20 cm)

Korrutamine and Jagamine sections with visual examples

Meelika Maila

Põhivara matemaatika õpiabiks I ja II kooliastmes SEINATABELID

Komplektis 18 tabelit (29,7 x 42 cm), 2018

Hind 26 €

- 1. Arvu, hulga ja numbri seos
2. Arvurida 100 piires
3. Liitmine ja lahutamine
4. Korrutamine ja jagamine
5. Korrutustabel
6. Tehete järjekord
7. Tundmatu tehtekomponent: + ja -
8. Tundmatu tehtekomponent: • ja :
9. Rahaühikud
10. Massiühikud
11. Pikkusühikud
12. Mahuühikud
13. Ajaühikud
14. Übermõõt, pindala, ruumala
15. Pindala ja ruumala teisendamine
16. Teepikkus (s), aeg (t), kiirus (v)
17. Geomeetrilised kujundid
18. Protsent

Meelika Maila

Põhivara matemaatika õpiabiks

I ja II kooliastmes JAOTVARA ÕPILASELE

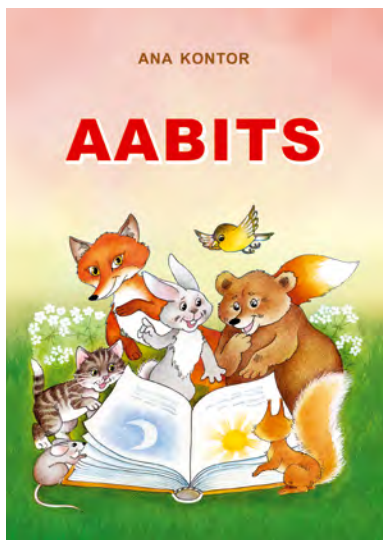
ISBN 978-9949-506-74-3

14,8 x 21 cm, 24 lk, värviline, 2018

Hind 4 €

Eesti keel

Ana Kontor

AABITS

ISBN 978-9949-506-86-6

21 x 29,7 cm, 168 lk, värviline, flexi-köide, 2020

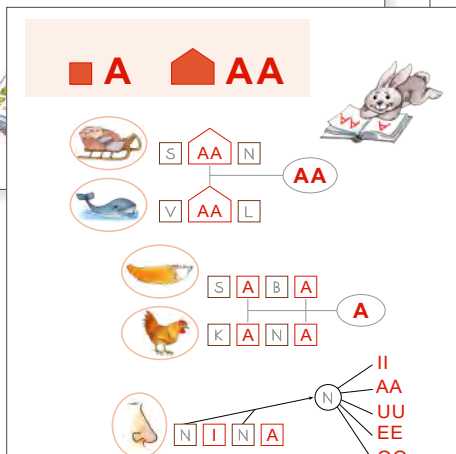
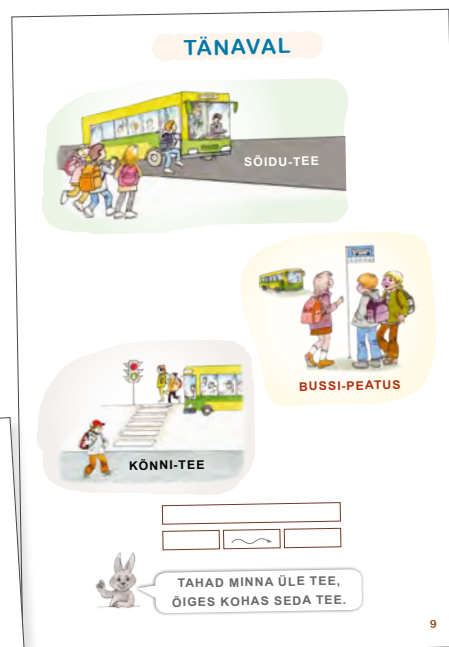
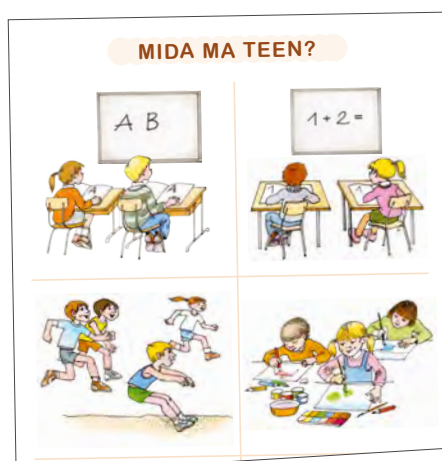
Hind **27.20 €**

Aabits sobib õpilastele

- kes õpivad põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel lihtsustatud õppe tasemel,
- kes õpivad põhikooli riikliku õppekava alusel, kuid kõne erivajadusest või õpiraskusest lähtuvalt ei ole vajalik lugemisoskus veel kujunenud ja nad vajavad 1. klassis õppe diferentseerimist,
- kelle emakeeleks ei ole eesti keel.

Aabits sisaldab rohkesti pilte ja ülesandeid, mille abil kujundada lugemiseks ja kirjutamiseks vajalikke eelkusi – häälimine, tähtede tundmine, lühikeste sõnade veerimine. Piltide alusel saab lapsega vestelda, soodustades nii lapse eneseväljenduse arengut.

Lastepärane ja vastavalt lapse lugemisoskuse kujunemisele samm-sammult keerukamaks muutuv jõukohane lugemismaterjal tekitab õppijal eduelamuse ja hoiab motivatsiooni lugemisoskuse arendamiseks.

Komplekt **33.80 €**

Ana Kontor

Eesti keele töövihik 1. klassile. 1.–3. osa

21 x 29,7 cm, kahevärbitrükk, kokku 312 lk, 2019

Töövihikud vastavad põhihariduse lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe tasemele.

Ülesanded toetavad lugemiseelduste arengut, soodustades optilis-ruumilise taju ja käeliigutuste koostööd. Lisaks toetavad 2. ja 3. osa töövihikud häälik- ja foneemanalüüsi ning tähtede kirjutamise oskuse kujunemist.

Sobivad lastele alates 4. eluaastast.

Eesti keele töövihik 1. klassile. 1. osa Hind **11.30 €**
(80 lk) ISBN 978-9949-506-83-5

Eesti keele töövihik 1. klassile. 2. osa Hind **12.50 €**
(104 lk) ISBN 978-9949-506-84-2

Eesti keele töövihik 1. klassile. 3. osa Hind **13.40 €**
(128 lk) ISBN 978-9949-506-85-9

Ana Kontor, Karl Karlep

Aabitsa ja töövihikute kasutamise üldised põhimõtted

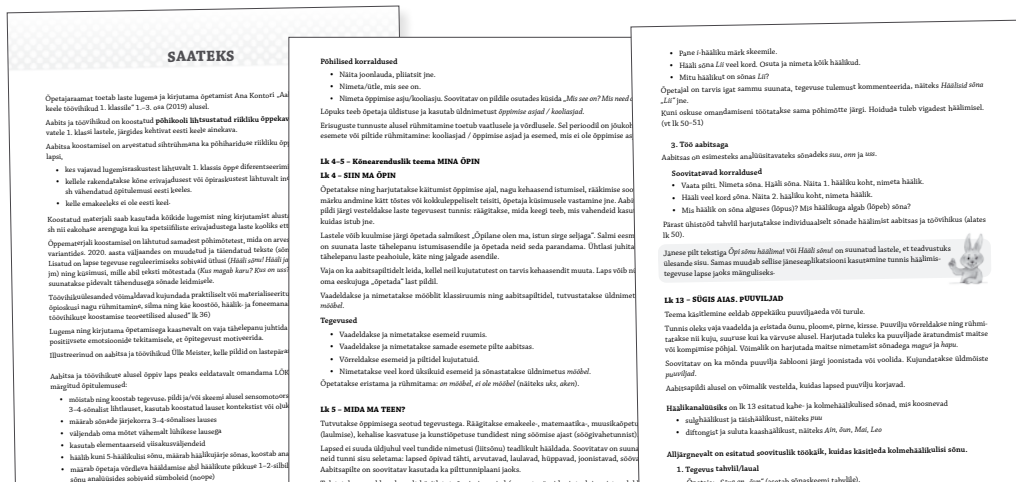
Õpetajaraamat

ISBN 978-9949-506-98-9

21 x 29,7 cm, 96 lk, ühevärbitrükk, ömmeldud liimköide, 2020

Hind **23 €**

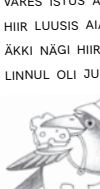
Õpetajaraamatu esimeses osas annab autor soovitusi 2020. aastal ilmunud uue aabitsa teemade käsitlemiseks, kirjeldades ka õppematerjali ja meetodika vastavust ainekavale. Teises osas esitatakse materjali ja töövõtete valiku põhimõtted ja teoreetilised alused.

1

VARES ISTUS AIA PEAL.
HIIR LUUSIS AIA ÄÄRES. TAL OLİ KÕN-
ÄKKI NÄGI HIIR VAREST.
LINNUL OLİ JUUSTU-TÜKK NOKA VAH-

1. Kus vares istus
2. Kust hiir süüa
3. Keda hiir nägi?
4. Mida hiir vares

Hiir ja vares

1

Vares istus aia peal.

Häär lausis aia ääres. Tal oli kõht tühi.

Äkki nägi häär varest.

Linnud olid juustu-tükk noka vahel.

2

Hiir tahtis ka juustu süüa.

Ta mõtles:

„Kuidas ma selle juustu kätte saan?”

Vaja on vares rääkima panna.

Siis teeb lind noka lahti ja juust kuk

4

Õpiraskustega lastele 25

Ana Kontor, Kaja Plado

Põhivara eesti keele õpiabiks I ja II kooliastmes

JAOTVARA ÕPILASELE

ISBN 978-9949-506-73-6

14,8 x 21 cm, 16 lk, värviline, 2018

Hind 4 €

1. Tähestik
2. Ärakiri
3. i või j
4. Võrdleva hääldamise tabelid (1-4)
5. Sõnade õigekiri
6. Mitmuse tunnuse valik
7. Lüngaga sõnade kirjutamine
8. Veaga sõnade leidmine ja õigesti kirjutamine
9. Sõnade poolitamise reeglid

Ana Kontor, Kaja Plado

Kirjutades kirjutama. 1.-3. vihik

21 x 29,7 cm, kokku 270 lk, ühevärvitrükk, 2025

Õigekirja omandamist abistav komplekt, mis sobib nii õigekirjaoskuste väljaselgitamiseks, õpetamiseks, harjutamiseks, kinnistamiseks kui ka omandatud oskuste kontrolliks. Orienteerumist kolme vihiku vahel hõlbustab teemade loogiline järjepidevus, läbivalt kasutatud samad tüüpsõnad ja harjutuste numeratsioon ning viited veaohlike häälikute õigekirja omandamist toetavatele tabelitele.

Kirjutades kirjutama.

Tekstid kirjutamiseks.

1. vihik (80 lk) **Hind 11.40 €**

ISBN 978-9916-629-31-4

Kirjutades kirjutama.

Mõtlen ja kirjutatan.

2. vihik (118 lk) **Hind 12.80 €**

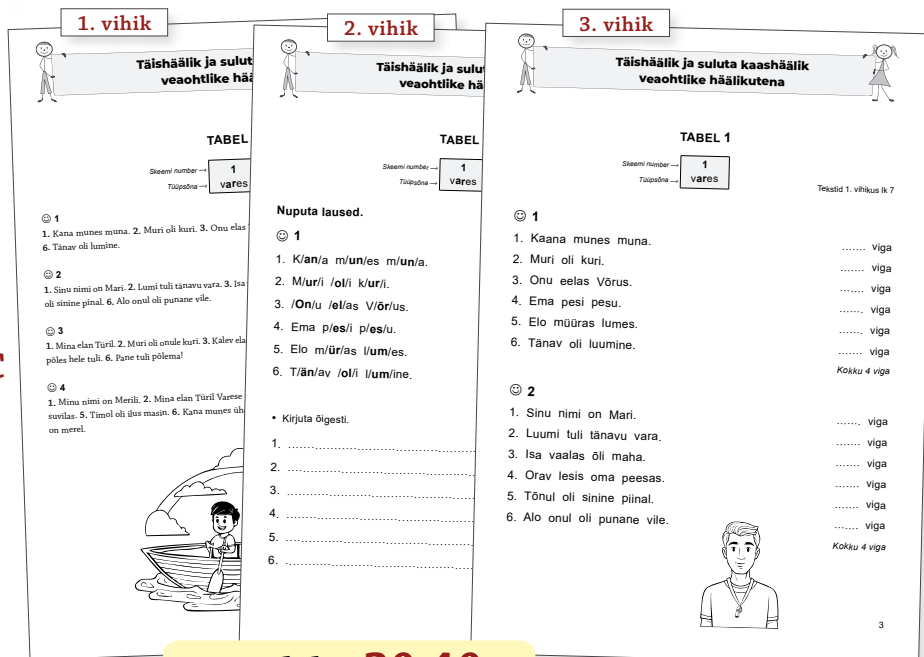
ISBN 978-9916-629-32-1

Kirjutades kirjutama.

Kontrollin ja kirjutatan.

3. vihik (72 lk) **Hind 10.80 €**

ISBN 978-9916-629-33-8

Komplekt 30.40 €

Kaja Plado, Krista Sunts

Lugedes lugema. Abiks lugema õppimisel

ISBN 978-9949-506-43-9

21 x 29,7 cm, 88 lk, kahevärvitrükk, 2014

Hind 12.10 €

Tööriistad on mõeldud lastele, kelle lugemisoskus kujuneb aeglaselt. Harjutustik on jagatud kolme ossa: sõnade, lausete ja tekstide lugemine. See annab võimaluse alustada lugemise harjutamist jõukohase materjaliga. Tähelepanu on pööratud veatu lugemise ja loetu mõistmise kujundamisele (pildi järgi saab otsida lauseid, lause alusel valida pilt). Iga osa alguses on sisukord, milles laps saab tähistada loetud leheküljed. Materjal sobib kasutamiseks kodus, koolieelsete lasteasutustes õpiabitundides ja ka 1. klassis.

Kaja Plado, Krista Sunts

Lugedes ladusalt lugema

ISBN 978-9949-506-78-1

21 x 29,7 cm, 80 lk, kahevärvitrükk, 2019

Hind 12.10 €

Tööriistad on mõeldud ladusa lugemise saavutamiseks. Valitud tekstid on algajale lugejale jõukohased, loetut aitavad paremini mõista tekstide juures olevad harjutused ja ülesanded. Tähelepanu pööratakse ka lapse kõne arendamisele ning suulise eneseväljenduse kujundamisele. Vaheldust pakuvad nuputamisesanded ja silma ning käe koostööd arendavad harjutused. Väljaandest ei puudu ka juhised lapsevanemale või õpetajale. Teos on järg 2014. a ilmunud väljaandele „Lugedes lugema“.

Kaja Plado, Krista Sunts

Kas tõesti loomad räägivad?

Lugedes loomamuinasjutte

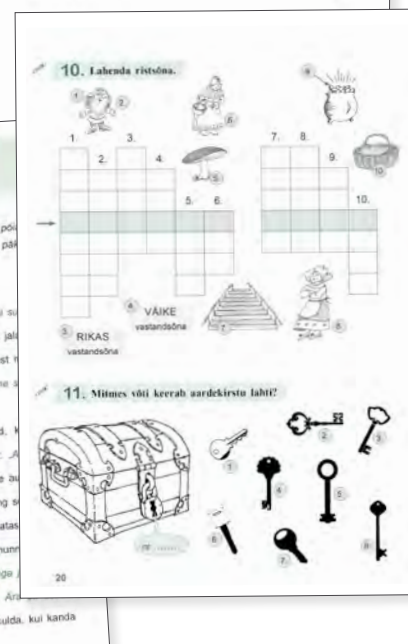
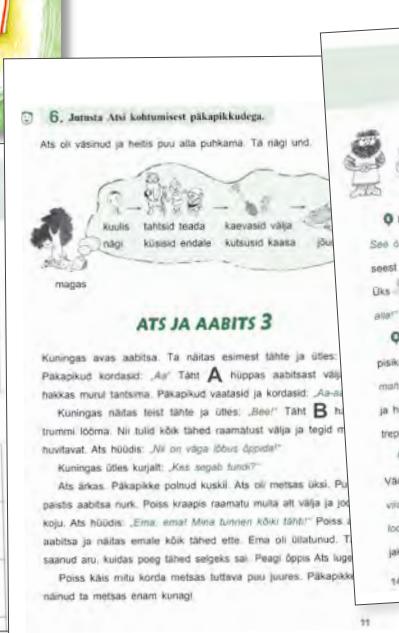
ISBN 978-9949-506-37-8

21 x 29,7 cm, 80 lk

kahevärbitrükk, 2015

Hind 10.60 €

SISUKORD	
1. Ats ja aabits	4
2. Seene kuld	14
3. Kuidas tekkisid püed	21
4. Päike, kuu ja tähed	24
5. Pritsist hõlmed	28
6. Pakipikud ja jõukad	32
7. Noor külm ja vana külm	35
8. Külm kingitus	40
9. Lumeist	44
10. Kaksteist kuld	52
11. Öökors, suvi ja üha	58
12. Vahva rätsep	62
13. Piibelehe-näts	70
14. Võlilohakas	77
Kordame loetud jutte	80
Soovitavad küsimused ja aruteluteemasid muinasjutte juurde	84
Kasutatud kirjandus	86

Kaja Plado, Krista Sunts

Kas tõesti imed juhtuvad?

Lugedes imemuinasjutte

ISBN 978-9949-506-41-5

21 x 29,7 cm, 88 lk

kahevärbitrükk, 2016

Hind 10.60 €

Komplekt

18.50€

Tööriistad pakuvad 2.–3. klassi õpilastele täiendavat lugemis- materjali, toetades funktsionaalse lugemise, tekstimõistmise, mõtlemis- ja eneseväljendusoskuse arengut. Muinasjuttude juurde kuuluvad aruteluküsimused ja nuputamisesanded (ristõnad, labürindid, sõnamängud jm), mis muudavad õppimise mitmeke- siseks ja kaasahaaravaks. Töö- raamatu lõpus olevad kordamis- ülesanded ning muinasjutu tunnuste tabel aitavad kinnistada teadmisi ja arendada žanri ära- tundmise oskust. Materjale saab kasutada ainetunnis, õpiabis, klassivälises tegevuses või kodus. Õpetajaid ja lapsevanemaid toetavad praktilised selgitused, soovitusel ning aruteluteemad.

Kadri Männiksaar, Meelika Maila,
Ana Kontor

Lahendades lahendama

Tekstülesandeid õpiabiks

1.-3. klassile

ISBN 978-9916-629-40-6

21 x 29,7 cm, 92 lk, ühevärvitrükk,
2025

Hind **11.90 €**

HULKADE ÜHENDAMINE

1. LIIDETAV + 2. LIIDETAV = SUMMA

KOKKU? = 1. HULK + 2. HULK

1. HULK? = KOKKU - 2. HULK

2. HULK? = KOKKU - 1. HULK

OSAHLKADE ERALDAMINE

VÄHENDATAV VÄHENDAJA VAHE

OLI? = VÕETIÄRA + JÄI JÄRELE

VÕETIÄRA? = OLI - JÄI JÄRELE

JÄI JÄRELE? = OLI - VÕETIÄRA

Tekstülesannete kogumik koos näidete ja skeemidega, et omandada tekstülesannete lahendamisoskus. Kogumikus on hulka ühendamise, osahulka eraldamise, võrdlus-, korrutamise ja jagamise ning kahe- ja kolmetehtelised tekstülesanded.

MEELISPEA ÕPILASELE

TEKSTÜLESANNETE LAHENDAMISEKS

Nüüd esitatakse ülesanne teist korda, mis peab erineva esimesest esitusest (kui ülesanne loetletud, siis nüüd loeb laps ülesande ise) ning õpetaja suunavatele küsimustele toetudes tuuakse välja andmed ja koostatakse skeem.

Oluline on ka skeemi järgi jutustamine ehk teksti laastamine ning skeemi järgi matemaatilist situatsiooni läpustamine jooniste tegemine.

Alles nüüd jõutakse skeemi analüüsi ja lahenduse otsinguni! Siin on vaja lastele selgeks õpetada, mida tähendavad skeemi nooled ja kuidas skeemi jutada. Lahenduse otsingut alustatakse ülesande lõppküsimustest.

Õpilasi tuleb õpetada ülesande lahendust nõuetekohaselt vormistama ja lahenduse õigsust kontrollima.

Et lastel tekstülesande lahendamise tegevuste järjekord paremini meelde püsiks, võib neile kätte anda tekstülesande lahendamise meelepea.

1. Loe ülesanne läbi.
2. Räägi, millest on ülesandes juttu.
3. Loe veel kord ülesande tekst läbi.
4. Vasta, mida tähendab iga arv ülesandes.
5. Jooni alla ülesandes antud olulisel andmel.
6. Mõtle, mida on vaja teada saada.
7. Kirjuta välja ülesande andmed.
8. Tee skeem/joonis.
9. Mõtle, mida on vaja teada, et ülesande küsimustele vastata.
10. Mitme tehaga saad ülesande lahendada?
11. Lahenda ülesanne.
12. Kontrolli lahenduse õigsust ülesandes esitatud küsimuste alusel.
13. Sõnasta vastus.

HULKADE ÜHENDAMINE

1. Loe ülesande tekst läbi.

Oli sügis. Õunapuude all olid mõned õunad. Ema korjas ünu korvi. Ühe puu alt pani ta korvi 3 õuna. Teise puu alt oli 2 õuna. Ka need pani ema korvi. Mitu õuna oli emal nüüd korvis?

2. Millest oli ülesandes juttu? Räägi.

3. Vestle ülesandest õpetajaga (emaga/õbraga).

4. Täienda ülesanne. Vastale skeemi.

5. Võrdlusülesanded.

4. Tee kokkuvõte.

Mida me ülesandest teame?

Me teame, kui palju pani ema esialgu ünu korvi. Mitu õuna pani ema veel korvi.

Mida on vaja teada saada?

Vaja on teada saada, mitu õuna oli emal nüüd korvis.

5. Täienda andmeid.

Oli õuna.

Pani juurde õuna.

Kokku õuna.

6. Lahenda ülesanne.

Täienda skeemi.

Arvuta.

..... õuna + õuna = õuna

7. Kontrolli.

Vasta ja jooni.

Mis tehaga sa arvutasid? Ma liitsin. / Ma lahutasin.

Kas arvutasid nii?

..... õuna = õuna + õuna

8. Sõnasta vastus.

Emal on nüüd korvis õuna.

9. Vasta küsimustele.

- Mis puuviljad olid korvis?
- Mitme puu alt ema õuna korjas?
- Mida ema õuntega tegi?
- Mitme õuna oli emal nüüd korvis?

Lahenda ülesanded

1. Marien tahab minna poodi jäätist ostma. Tal on rahakotis 6 eurot. Isa annab poisile 2 eurot juurde. Kui palju raha on nüüd Marienil?
2. Õpetaja laual on karp joonlaudadega. Selles on 3 joonlauda. Õpetaja paneb sinna veel 5 joonlauda juurde. Mitu joonlauda on nüüd karbis?

OSAHLKADE ERALDAMINE

OLI - VÕETIÄRA = JÄI JÄRELE

JÄI JÄRELE? = OLI - VÕETIÄRA

1. Loe ülesande tekst läbi.
2. Millest oli ülesandes juttu? Räägi.
3. Selgita joonist.
4. Täienda lahenduskeemi arvudega.

OLI pimi.

VÕETIÄRA pimi.

JÄI JÄRELE pimi.

Räägi andmete põhjal.

Korvis oli pimi.

Ema pimi.

Mitu pimi?

5. Lahenda ülesanne.

Vastale skeemi. Märgi.

Arvuta.

Mitu pimi jäi korvi?

5 - = pimi

6. Kontrolli.

Vasta ja jooni.

Mis tehaga sa arvutasid? Ma liitsin. / Ma lahutasin.

Kas arvutasid nii?

..... pimi = 5 pimi - pimi

7. Sõnasta vastus.

Korvi jäi järele pimi.

8. Vasta küsimustele.

- Mis puuviljad kasvavad aias?
- Mis puuvilju ema ei korjanud?
- Mida ema pimeid tegi?

VÕRDLUÜLESANDED

YÜHEKURK + = YÜHEKURK

..... võrra rohkem

1. Loe ülesande tekst läbi.
2. Millest oli ülesandes juttu? Räägi.
3. Täienda teka põhjal joonist.
4. Täienda lahenduskeemi arvudega.
5. Lahenda ülesanne.

Mari tõi kurki.

Triinu tõi 2 kurki rohkem kui Mari tõi.

Mitu kurki tõi Triinu?

..... + 2 = kurki

6. Kontrolli mitut moodi.

..... kurki + 2 kurki = kurki

5 kurki = kurki

5 kurki - 3 kurki = kurki

7. Sõnasta vastus.

Triinu tõi kasvõi kurki.

8. Vasta küsimustele.

- Kes tõdrukest tõi vähem kurki?
- Kes tõi rohkem kurki?
- Mitu kurki tõi tõdrukid kokku?
- Kuul tõdrukid kurki tõid?
- Mida vanaema kurkidega tegi?

Lahenda ülesanded

1. Kinos istus esimeses reas 5 inimest. Teises reas istus inimesi 4 võrra rohkem. Mitu inimest istus teises reas?
2. Korvis olid õunad. Punaõunaid õunu oli 7, kollaseid õunu oli 3 võrra rohkem. Mitu kollast õuna oli korvis?
3. Maja ees kasvab 4 kaske. Aia ääres kasvab 6 kaske rohkem. Mitu kaske kasvab aia ääres?

EESTI VIIPEKEEL

Regina Paabo

EESTI VIIPEKEELE AABITS

ISBN 978-9916-629-27-7

21 x 29,7 cm, 104 lk, värviline, kõva köide, 2024

Hind 26.50 €

Rohkete illustatsioonidega eesti viipekeeel aabits on mõeldud enne- kõike viipekeelsetele lastele ja nende vanematele, kuid aabits sobib ime- hästi ka kõigile neile, kes on huvitatud eesti viipekeeel õppimisest ning kurtide kultuurist – kurtide vanemate kuuljad lapsed, eripedagoogid, logopeedid jt.

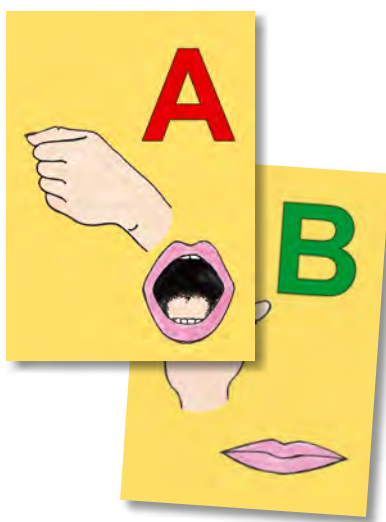
Lisaks eesti viipekeeel ja sõrmendite õppimisele, õpetavad aabitsa harjutused ja lugemistekstid nägema ka kurtide ja kuuljate kultuuri erisusi. Piltide kirjeldamine ja nende järgi lugude viiplemine arendab jutus- tamisoskust, loovust ja fantaasiat – sellega loob aabitsa sisu ühenduse nii pildi, viipe kui ka sõna vahel.

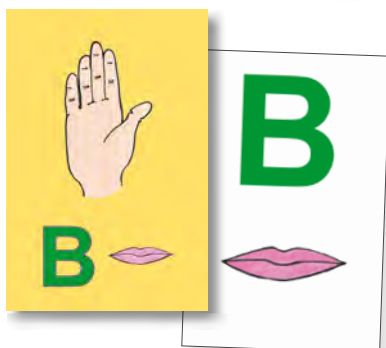
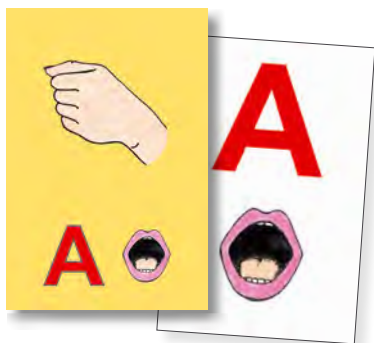
Seinakaardid „Häälde ja sõrmenda“

15 x 21 cm, neljavärvitrükk, 32 kaarti, 2013

Hind 7 €

Kaardid on mõeldud kasutamiseks seinakaartidena klassis, rühmas või logopeedikabinetis, kus õpib kuulmislangusega laps. Kaardid visuali- seerivad sõrmendeid, suupilte ja tähti ning nendevahelist seost. Väi- keste kuulmislangusega laste jaoks on oluline, et õpitav materjal oleks pidevalt nähtaval ja igal ajal lapse jaoks olemas. Õpetajal on võimalik õppetegevuste käigus viidata kaardile ja korrigeerida laste hääldest või sõrmendamist.

Ladumiskaardid „Häälda ja sõrmanda“

6 x 9 cm, neljavärvitrükk, 110 kaarti, 2013

Hind 6 €

Ladumiskaardid on heaks õppevahendiks kuulmislangusega lastele häälikute õpetamisel. Kaardid on mõeldud töövahendiks logopeedidele, rühmaõpetajatele ja lapsevanematele. Logopeedi poolt seatud häälikud ja õpitav sõnavara visualiseeritakse ladumiskaartide „Häälda ja sõrmanda“ abil. Kaardid annavad võimaluse õpitava sõnavara ladumiseks ja korduvaks harjutamiseks, kuni õpitav sõnavara on kinnistunud. **Sõrmenditega kaardipool** aitab kaasa õige sõrmendamise omandamisele, **suupiltidega kaardipool** toetab hääldus- ja suultlugemisoskust. Mõlematel kaardipooltel olev tähekuju sisestab hääldust ja sõrmendamist sõna kirja pildiga.

Komplektis tähti A, E, I, O, U, K, P, T, L, M, N, R, S kõiki 5 tk, tähti V, H, J, G, B, D kõiki 4 tk, tähti Õ, Ä, Ö, Ü kõiki 3 tk, C, F, Q, Š, Z, Ž, W, X, Y kõiki 1 tk.

Plakat „Eesti sõrmendid“

59 x 42 cm, 2013

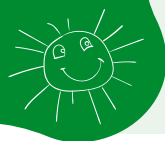
Hind 7 €

Plakatit saab kasutada nii kuulmislangusega kui ka kuuljate laste kõnearenduses eesti keele visualiseerimisel ning samuti eesti viipekeele kui võõrkeele õpetamisel. Plakat on sobilik infotahvliks ja seinalehtedel sõrmendamise kui võimaluse käemärkide abil suhtlemise tutvustamiseks.

Postkaart „Eesti sõrmendid“ (10,5 x 15 cm)

Hind 0.30 €

Külli Poom

LAUAMÄNG MILLINE MA OLEN?

Lauamäng tujude ja tunnete mõistmiseks ning iseloomu kirjeldamiseks

Komplektis mängualus (42 x 30 cm) ja väikesed kaardid, 2017

Hind 9 €

Mängu eesmärgid

- laps õpib tundma tujusid ja tundeid, oskab neid nimetada ja kirjeldada
- laps mõistab, et erinevad tujud ja tunded on loomulikud
- laps õpib toime tulema negatiivsete tunnetega ja omandab positiivseid käitumismustreid
- laps arendab samasuguseid pilte otsides tähelepanu

Mängu mängimine lastegrupis või pereringis on hea võimalus lahti rääkida tunded ja soovid ning arutada negatiivsete ning positiivsete käitumisviiside üle.

Pakendatud karpi.

Margit Alberg, Kaire Leetsar, Signe Raudik

OH SEDA S-i!

Harjutused ja mängud
s-hääliku õige häälduse
kujundamiseks koolieelikutel

ISBN 978-9949-506-39-2

21 x 29,7 cm (juhendraamat ning
kartongil mängualused), 2016

Hind 40 €

S- ja r-häälikud on häälduse poolest keerulised häälikud. Mõnedel lastel ei kujune õige hääldusoskus iseenesest, vaid seda on vaja kujundada ning piisavalt harjutada. Mõlemad harjutusvarad sisaldavad üle 50 toreda mängu ja töölehe, mis toetavad vastavalt kas s- või r-hääliku õige häälduse kujundamist nii lasteaiaaegsetel kui ka koolilastel. Harjutusvarades on mängu nende häälikute häälduse uurimiseks ja häälikuseade kõikide etappide toetamiseks. Materjali saavad kasutada logopeedid, eripedagoogid, lasteaiaõpetajad ning lapsevanemad, et aidata kaasa lapse õige häälduse kujunemisele.

Pakendatud karpi.

Karin Lubja, Signe Raudik

OH SEDA R-i!

Mängud r-hääliku õige
häälduse kujundamiseks
koolieelikutel

ISBN 978-9949-506-68-2

21 x 29,7 cm (juhendraamat
ning kartongil mängualused), 2018

Hind 40 €

Pakendatud karpi.

Signe Raudik, Kristin Soone

OH SEDA K-i!

Mängud k-hääliku õige
häälduse kujundamiseks
koolieelikutel

ISBN 978-9949-506-81-1

21 x 29,7 cm (juhendraamat
ning kartongil mängualused),
2019

Hind 40 €

Mõne lapse kõnesse tuleb k ruttu, teisel aga tuleb sellega rohkem vaeva näha – et kass ei kõlaks kui tass, konn kui tonn ning komm hoopiski pomm. Selleks, et õige häälduse harjutamine kulgeks lõbusalt, on loodud harjutusvara, mis sisaldab 30 toredat mängu ja töölehte k-hääliku õige häälduse kujundamiseks. Lisaks veel pildid häälduse uurimiseks ja artikulatsiooniharjutused k-hääliku seadeks. Materjali saavad kasutada nii logopeedid, eripedagoogid, lasteaiaõpetajad kui ka lapsevanemad.

Kristi Sarapuu, Merit Hallap

Aitame lapse rääkima

Kuidas toetada kõnehilistusega lapse kõne arengut

ISBN 978-9916-629-02-4

16,5 x 23,5 cm, 64 lk, värviline, pehme köide, 2021

Hind 17.80 €

Varasest kõne arengust oleneb suuresti lapse vaimne areng. Raamat ongi mõeldud kuni kolmeaastaste hiliskõneleajate kõne arengu toetamiseks.

Raamatu autorid, logopeedid, annavad praktilisi näpunäiteid, kuidas kujundada kõnehilistusega lapsele sobiv kõnekeskkond; arendada kõne eelduseks olevaid mittekõnelise suhtlemise oskusi; aidata last esimeste sõnade ütlemisel; toetada 2–3-sõnaliste lausungite kujunemist.

Käsiraamat on esimene selleteemaline eestikeelne väljaanne.

EAKOHASE KÕNE ARENGU JA KÕNE ARENGU HILISTUSE TUNNUSED

LALIN

EAKOHASE ARENDUVA LAPSED

- Silbiline ehk kanooniline lalin (st lapse häälitsemine koosneb ühesuguste silpide jadast) algab 6–7-kuuselt (nt *papapa, mama, väävää, tata*).
- Variereuv lalin (st lapse häälitsemine koosneb erinevate silpide jadast) algab umbes 10-kuuselt (nt *mapata, täpata*).

HILISKÕNELEAJAD

- Lalina algus võib ajaliselt hilineda: algab 8–10-kuuselt.
- 10–12-kuuselt: on lalin silpide poolset vähesi varierevusega ja selles esineb ka vähe konsonante (peamiselt on kasutusel *m, p, t*).

ŽESTID

EAKOHASE ARENDUVA LAPSED

- Osutavad (deiktilised) žestid (nt esemele osutamine, asja andmine teisele inimesele, eseme näitamine) ilmuvad 8–10-kuuselt.
- Sümbollised žestid (nt lehvitate, plaksutamine, kui midagi meeldib; käe asetamine kõrva juurde, mängides, et see on telefon; käega söömisliigutuse imiteerimine) ilmuvad 12-kuuselt.

MITTEVERBAALSE SUHTLEMISE OSA KÕNE ARENGUS JA SELLE ARENDAMISE VÕIMALUSED IGAPÄEVATEGEVUSTES

Enne kui laps hakkab kõnet kasutama, läbib ta **kõne-eelse perioodi**. Lapse kõne kujuneb mitteverbaalsest suhtlemisest, seega algab kõne arengu toetamine juba enne n-õ päris kõne kujunemist.

Kõne-eelse perioodi on eesmärgiks, et laps annab meile oma suhtlusvõime suhtes teada mitteverbaalselt – žestide, häälituste, kehakeele või miimika abil. Hiliskõneleajad võivad vajada abi ja õpetust ka selles, et kujuneks mitteverbaalne väljendusoskus.

Kõne-eelse perioodi on olulised arengutähised:

- ühistahlepanu,
- lalisemine,
- matkimisoskus,
- žestide kasutamine,
- kõne mõistmine.

ÜHISTAHLEPANU

Ühistahlepanu tekib, kui lapse ja täiskasvanu tähelepanu on samal objektil ja/või tegevusel ning mõlemad osapooled on ühisest fookusest teadlikud.

Eakohase arengu korral tekib lapsel valmisolek ühistahlepanuks 8–9 kuu vanuses ning välja kujuneb ühistahlepanu umbes 18. elukuuks. Selle eelduseks on huvi asjade ja nendega tegutsemise vastu.

Algul hakkab laps vaatama asja, millele täiskasvanu osutab, mida täiskasvanu vaatab. Umbes 11–12 kuu vanuses hakkab laps vaatama/jälgima kordamööda eset ja täiskasvanu (võendumaks, et ka täiskasvanu eset ikka veel vaatab). Kõne varase arengu toetamine algab ühistahlepanu kujundamisest, mis on lapse jaoks vajalik, et ta saaks teha vahet objektide ja/või tegevuste vahel.

Kõne sihipärane arendamine on võimalik vaid ühistahlepanu korral.

Tähtis on jälgida, millele on suunatud lapse pilk, ja seda kommenteerida. Kui lapse tähelepanu liigub mujale, peab ka täiskasvanu oma kõne last huvitavale objektile suunama. Kui täiskasvanu räägib asjast, mille laps on valinud, mida ta on kõitvaks pidanud, võib loota, et ka tema kõne on lapse jaoks oluline. Sel viisil saab laps kõne arengus vajalikku info.

Nii lapse kui ka täiskasvanu žesti peab alati saatma täiskasvanu kõne – häälitus või sõna (näiteks magamisest ajal tee norkamishääli ja/või ütle: „Tuttu!“). Soovitav on kasutada samu žeste ja häälitusi/sõnu korduvalt, et lapsel tekiks žesti, häälituse/sõna ja objekti/tegevuse vahel seos (nt söömis-žesti võiks kasutada alati, kui hakkate sööma, mängite söömist või räägite söömisest; žestiga koos ütle „männ-männ“ või „sööma“ – sõna valik oleneb lapse kõne arengu tasemest).

Žestid kasutatakse õpetamiseks tees täiskasvanu žesti lapse käega ja ütleb selle tähendusega seotud sõna.

Žestid aitavad kaasa lapse ja täiskasvanu vahelise suhtluse õnnestumisele: laps saab paremini aru meist ja meie lapsest. Täiskasvanu ülesanne on tõlgendada (st oletada, mida laps soovib, millest tahab meile märku anda) lapse suhtlusalgatusi, sealhulgas kasutatud žeste.

Kui täiskasvanu tõlgendab žeste õigesti, loob ta lapse jaoks tunde, et suhtlemine on edukas, et temast saadakse aru – see hoiab ja tugevdab lapse soovi suhelda.

Kõnehilistusega lastel kipub suhtlemissoov vahel suhtlemise ebaõnnestumise tõttu kaduma. Mitteverbaalsed suhtlusvahendid kasutame elu lõpuni, kuid nende osakaal väheneb, kui kõne saab valdavaks kommunikatsioonivahiks.

Anna-žesti õpetamine

Kui laps tahab mõnda eset, näiteks autot, enda kätte saada, siis siruta oma käsi ette ja liiguta sõrmi mitu korda peopessa ja lahti. Samal ajal ütle: „Anna! Anna auto!“ Žesti võib sooritada ka lapse käega. Võta lapse käsi ja aita tal vastav liigutus teha. Lisa alati ka sobivad sõnad: „Anna! Anna auto!“

Keeldumis- ehk ei-žesti õpetamine

Kui laps ei soovi paku-tavat eset enda kätte võtta, tee peaga eitavat liigutust ja ütle: „Ei-ei. Ei taha.“ Samal ajal võid lapse käega eset õrnalt eemale lükata.

ESIMESED ŽESTID, MIDA ÕPETADA

Suhtlus-kavatus	Žest, mida õpetada	Žesti saatav sõna / häälitus	Kuidas õpetada?
Esemest/tegevusest keeldumine. Ei taha	Peaputamine	Ei. Mkm	Raputa ise hoogsalt pead, kui ütled ei
Nõustumine. Tahan seda eset või tegevust	Peanoogutamine	Jaa. Tahan. Anna!	Nooguta peaga alati, kui väljendad nõustumist või tahtmist
Midagi on kadunud! Ei tea, kus on	Kättega kaare tegemine enda ees, peopesad ülespoole. Õlgade tõstmine ja langetamine	Ei ole	Peida ese ära ja tee vastav žest: „Ei ole. Kadunud.“ Aita lapsel kahtlase sama teha

Y kraanikausi juurde, aga ära jätke žest. „Sulla-sulla. Sulla-ja. „Mida teeme?“ Tee paus. Lapsel käsi pesta ja korda pesemiseks.

hakkate nukke söötma, kuid

line sõna **papu** (king, saabas) ja

žest „Õuel Lähme õuel!“ Osuta kätt, oota, et laps saaks reageerida. „Pa... Pa... Papu. Võta papu e lapse kingale. Tee paus. „Pa... Pa... Papu. Papu on jalas. Pille uta ukse poole. Tee paus. „Õue. „Kuhu Pille läheb?“ Osuta ukse üks õuejalanõule. „Pane õuejalanõule.“ „Mis see on? Pa... Papu. hme õue!“ Osuta uksele ja oota lte ise: „Õue. Lähme õue!“

eld nii, et ta ei näe. Raputa kotti evust ja huvi, ole emotsionaalne. ta sirutab käe ära anna kohe kotti suu peale, et laps vaataks, kuidas leida, kiida last: „Tubli! Anna!“ Kui

Ei ole? KUS ON PAPU? EI OLE PAPU. PAPU ON KADUNUD.

MIS SEE ON?

JAA, PAPU SINU PAPU. PANE PAPU JALGA.

Täiskasvanu kasutab korduvalt sõna **papu**, et laps seda võimalikult palju kuuleks. Seejärel loob täiskasvanu olukorra, kus laps saab sõna **papu** kasutada. Täiskasvanu kordab ja täiendab lapse öeldut.

laps ei ürita ise öelda, võta tema käsi, siruta seda kotti poole ja ütle: „Anna!“ Seejärel lase lapsel panna käsi kotti ja võtta üks asi. „Oi, mis see on?“ Tee paus, oota, et laps saaks reageerida. „Auto. See on auto.“ Pane kott uuesti kinni ja raputa. Korda algusest peale.

34 Logopeedia

46

47

LUGEMIST JA TEGUTSEMIST

Autor ja illustreerija:

Signe Lelbret

Mõmmikute imeline metsaelu

ISBN 978-9916-629-16-1

20 x 25 cm, 40 lk, värviline, kõva köide, 2022

Hind 8 €

Karuema Karoliine ärkab koos pisikeste mõmmikute, Karli ja Kaisaga, pikast talveunest. Lahkudes soojust pesast, ootab neid ees põnev, metsaeluks vajalikke teadmisi pakkuv, suvine rännak. Harjutades eluks tarvilikke oskusi ja õppides vahet tegema mürgistel ja mittemürgistel sarnastel taimedel ning seentel, kohtuvad nad mitmete metsaelanikega, kes kõik oma teadmisi ja tähelepanekuid metsaelust nendega jagavad.

Autor ja illustreerija:

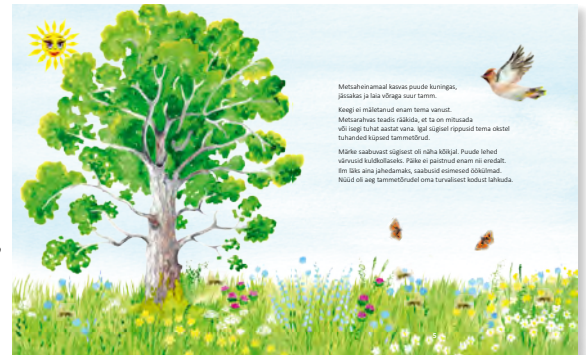
Signe Lelbret

Tõrakese teekond

ISBN 978-9916-629-03-1

20 x 25 cm, 44 lk, värviline, kõva köide, 2021

Hind 8 €

Päikeselisel sügispäeval potsatab suure tammepuu otsast alla tõrupoiss Tõruke, kes hakkab omale sobivat kasvukohta otsima. Ees ootab teda õpetlik ja seiklusrohke teekond vahvate kaaslastega läbi metsade ning lagendike.

Autor ja illustreerija:

Signe Lelbret

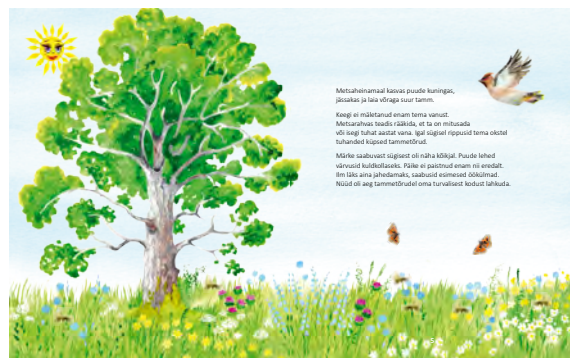
Veetilgakeste rännuretk

ISBN 978-9949-506-93-4

20 x 25 cm, 44 lk, värviline,
kõva köide, 2020

Hind 8 €

Veetilgakesed Villi ja Viola istuvad pilveema süles ning kutsuvad taevaavarustes tiirutava tuulepoisi endaga seik-
lema. Ees on ootamas kaks põnevat ja harivat rännakut
– väike ja suur veeringe. Rännakutel õpivad nad tundma
loodusnähtusi, maapõue saladusi, loomi, linde ja veetaimi,
kohtuvad prügiga ning mõistavad puhta vee väärtust.

Autor ja illustreerija:

Signe Lelbret

Metsamuinasjutt

KULDKÜBARAKE

ISBN 978-9949-506-76-7

20 x 25 cm, 48 lk, värviline,
kõva köide, 2019

Hind 8 €

Kukeseenetüdruk Kuldkübarake ärkas pikast talveunest ja puges sambla seest välja. Ta kissitas ereda päikese käes veidi silmi ja sättis viltuvajunud kübaranupu ilusasti pähe ...

Õpetlik metsalugu headusest ja kurjusest, sallivusest ja kiusamisest, teineteisega arvestamisest ja andeks andmisest. Autori tõetruud illustratsioonid aitavad tundma õppida raamatu tegelasteks olevaid seeni ja väikeloomi.

Ajaveeturi-raamatutes on aja sisukamaks veetmiseks nii eesti-päraseid mõistatamis- ja nuputamisülesandeid kui ka tavapärasest erinevaid ristsõnu ja mõtlemist nõudvaid tähe- ning numbrimänge. Raamatutesse on pikitud lõbusaid ja õpetlikke lugusid ning lustlikke luuletusi. Tegevused on illustreeritud must-valgete joonistustega, mis sobivad hästi värvimiseks.

Neli läbilahendatud ja värvitud raamatukest jäävad toredaks mälestuseks lapsepõlvest.

Ajaveeturi-raamatud pole mõeldud mitte ainult koolieelikutele, vaid sobivad hästi kogu perele vaba aja sisukamaks muutmisel.

ISBN 978-9949-506-40-8

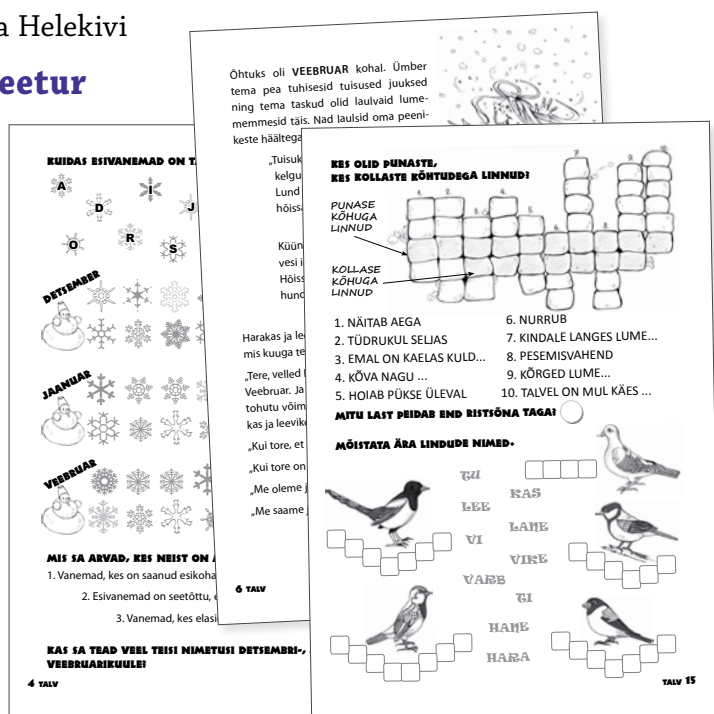
Vilve Aavik-Vadi, Tiina Helekivi

Apa ja Venna ajaveetur

TALV

14,8 x 21 cm, 80 lk
ühvärvitrükk,
2015

Hind 3 €

ISBN 978-9949-506-42-2

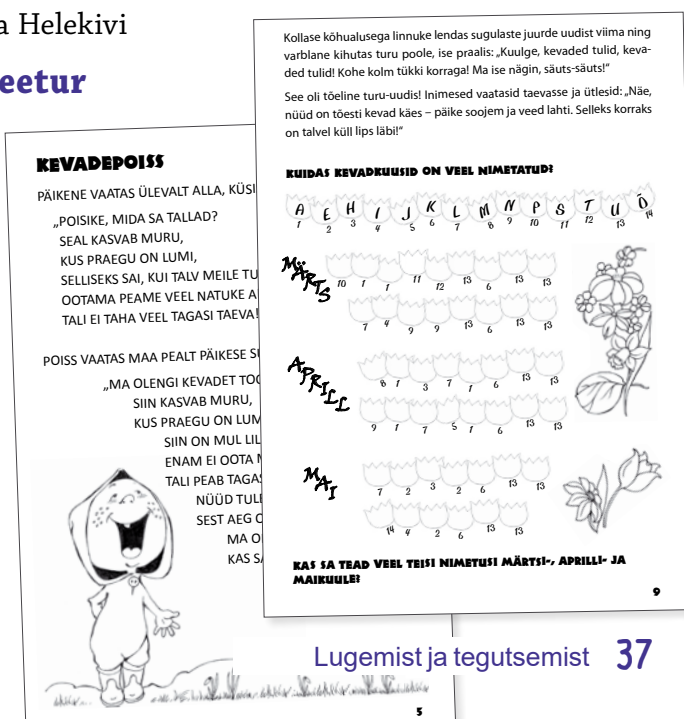
Vilve Aavik-Vadi, Tiina Helekivi

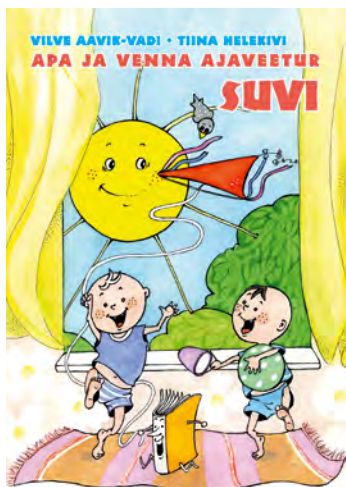
Apa ja Venna ajaveetur

KEVAD

14,8 x 21 cm, 80 lk
ühvärvitrükk,
2016

Hind 3 €

ISBN 978-9949-506-44-6

Vilve Aavik-Vadi, Tiina Helekivi

Apa ja Venna ajaveetur

SUVI

14,8 x 21 cm, 80 lk

ühevärvitrükk, 2016

Hind 3 €

MILLISE SÕNA SAAD LADUDA TÄHEKLOTSIDEST?

Apa ja Venna istusid kaksiratsi vanal vahtakännul ning mängisid ratsutamist. Känd oli musta värvi hobune. Nad ratsutasid maailmas ringi ning väga ootamatu oli näha ema, kes järsku nende kujutluste maailma sisse kõndis. Niimoodi rahulikult, käed selja taga ja punased õuekotad jalas.

„Me ratsutame sinust mööda!“ hõiskas Apa ja andis kandadele vahtakännu-hobusele paar ergutavat müsku vastu külge. „Nöö, nöö!“

„Kaugele sõidate?“ päris ema.

„Üsna kaugele,“ sõnas Venna.

„Kas multikate ajaks jõuate tagasi?“ uuris ema.

„Kas juba hakkasid või?“ ehmusid ratsutajad.

3

ISBN 978-9949-506-50-7

Vilve Aavik-Vadi, Tiina Helekivi

Apa ja Venna ajaveetur

SÜGIS

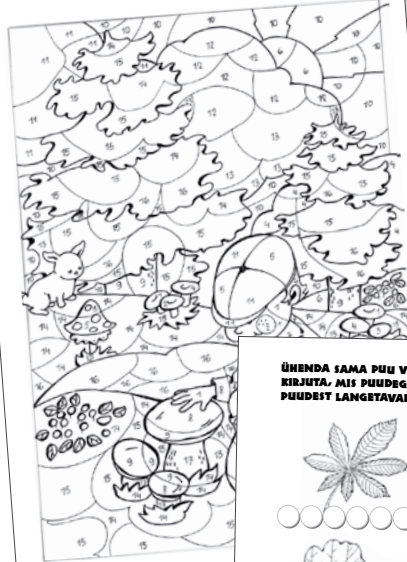
14,8 x 21 cm, 80 lk

ühevärvitrükk, 2016

Hind 3 €

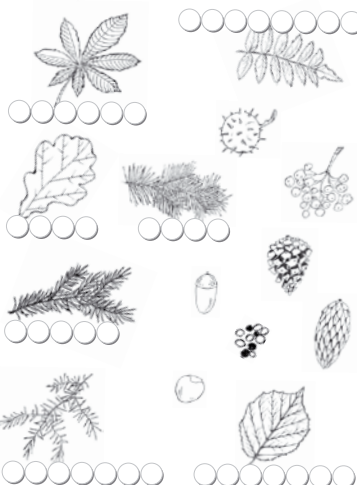

MALAJUTUS ON SÕNAD KOKKU KLEEPINUD.
ERALDA SÕNAD PÜSTISE KRIIPSÜGA. MITU SÕNA ON JUTUS!
VÄRVI S-TÄHEDE ROHELISEKS JA LOE SIIS NEED KOKKU.
MITU S-TÄHE ON JUTUS!

JA JUTUS
TUSIDSUSSISISSE.
MISTEINEKOLLAST
TEINETEISEKAIKUS
UNDUSIDNAD
I.MIKS?

ÜHENDA SAMA PUU VILI JA OKS VÕI LEHT.
KIRJUTA MIS PUUDEGA ON TEGEMIST. MILLISED NENDEST
PUUDEST LANGETAVAD SÜGISEL OMA RÜÜ!

35

10€

Vilve Aavik-Vadi

Käsikivi jahvab lugu ...

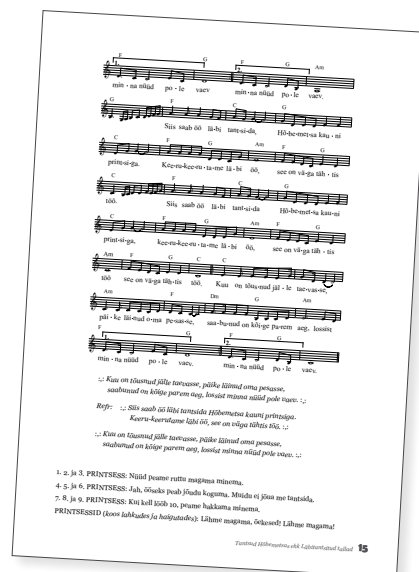
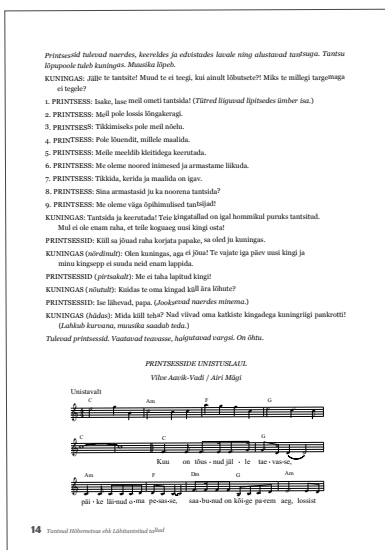
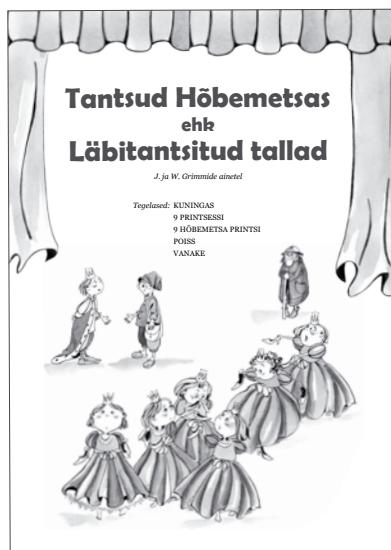
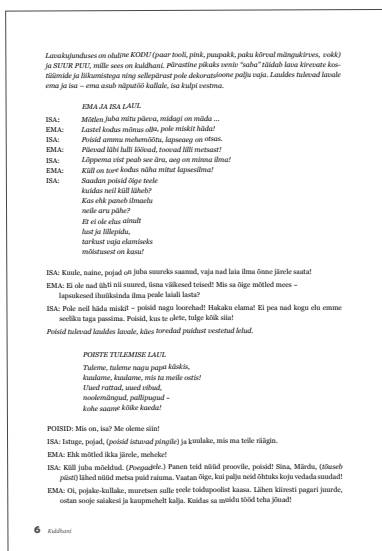
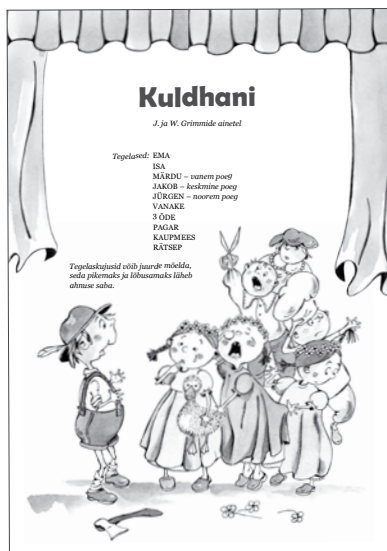
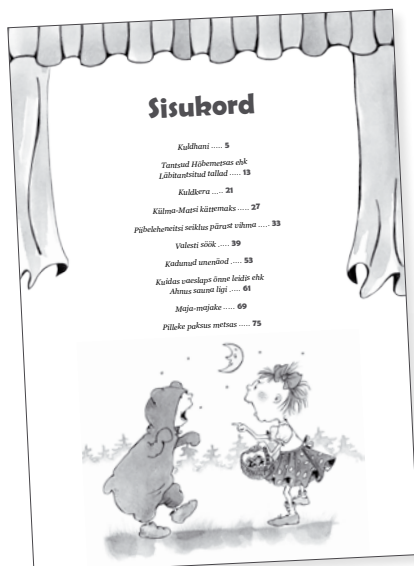
10 näidendit lasteaia- ja algklasside õpilastele

ISBN 9978-9949-506-12-5

21 x 29,7 cm, 80 lk, ühevärbitrükk, 2013

Hind 4 €

Kogumik sisaldab nii autori omaloomingulisi kui ka muinasjuttude ainetel loodud näidendeid lasteaia- ja algklasside õpilastele. Näidendeid ilmestavad **noodistatud laulud**, mis on ainuomaselt valminud nende näidendite jaoks.

Jaan Aitaja

Jõulutäht

Näitemängud lastele

ISBN 9978-9949-436-68-2

17,5 x 24,5 cm, 160 lk, ühevärbitrükk, pehme köide, 2009

Hind 2 €

Autori kolmas lastenäidendite kogumik jätkab lavalugude põhiteemat – headus ja kurjus meie ümber. Näidendites koorub välja kasvatuslik joon – igasugustele pahanduste tekitajatele antakse alati võimalus vabandada ja kahetseda oma teguviisi. Ja kui tegelased soovivad jääda headuse poolele, siis saavad nad selle võimaluse. Nii on killuke kurjusest saanud heaks.

Jaan Aitaja

Kanged mehed Ruusaaugult

Näitemängud lastele

ISBN 978-9949-436-93-4

17,5 x 24,5 cm, 124 lk, ühevärbitrükk, pehme köide, 2011

Hind 3 €

Autori poolt südamesoojusega kirjutatud neljas lastenäidendite kogumik, milles kümme muinasjutulist ja tänapäevast lugu headusest ja kurjusest. Lood, milles heliseb vastu osakene tänase lapse mõttemaailmast, on loodud 1.–6. klassi lastele, kuid sobivad ka lasteaialastele. Autor, kellele on omane tunda rõõmu teiste rõõmust ja kaasa tunda ebaõnnestumiste korral, on selle võime omistanud ka oma tegelastele. Ükskõik, mis laval ka ei juhtuks, lõpeb lugu ikka heasoovlikult ja üksteisemõistmisega.

Komplekt

4 €

Kirjastus STUDIUM

Riia 15b, Tartu 51010

742 0440, 510 2120

myyk@studium.ee

pood.studium.ee